

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
130. (1196.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,2320 ▼
1 amerikai dollár	3,3653 ▼
100 magyar forint	1,4856 ▲

Aktuális

3

Megmentené az ANI-t a PD-L

Az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) tevékenységét szabályozó törvény „megmentésével” próbálkoznak a demokráta-liberálisok. Mint ismert, a jogszabályt a múlt héten fogadta el a szenátus, olyan módosításokkal, amely az intézmény vezetői és a hazai civil szervezetek szerint jelentősen gyengíti az ANI hatáskörét.

Kultúra

8

Jövendő művészek a jelenben

A kolozsvári Művészeti Egyetem végzős diákjai beledolgozták műveikbe környezetük, életterük új elemeit, a számítógéptől kezdve a pillalackig; művészetük tehát nem az életüktől távol eső tartomány.

Média

9

Hollywood kerüli Romániát

Annak ellenére, hogy az adókedvezmények miatt egyre több hollywoodi produkció költözik Közép-Kelet-Európába, tetemes összegekkel halmozva el a befogadó országot, Románia egyre távolabb kerül a producerek látóköréből.

Vezércikk

3

A politika és az árvíz kölcsönhatása

Senki sem várja el a politikustól, hogy pusztá szavával vizeket zabolázzon meg, előrenyomuló sivatagokat tartóztasson fel

– ám hatalmában állt volna mindezt megtenni, ha gondoskodik az árvízvédelmi rendszer kiépítéséről, a tarvágások leállításáról, az újraerdősítésről, a földmozgások által veszélyeztetett sok ezer épület felújításáról. ▶

Bogdán Tibor

Két dudás egy márkában

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

▶ Többhónapos bírósági huzavona és „székely–székely” konfliktus után úgy tűnik: elássák a csatabárdot a Székely Termék márkánév miatt marakodó Hargita és Kovászna megyei eljárások. A márkánév használati jogáért vívott küzdelemnek egy (még nem jogerős) törvényszéki döntés adott más irányt, mely következtében a hargitai önkormányzaton belül megalakulhatott a márkanevet odaítélő bizottság. A termelők előtt szélesre tárult a kapu a véd-

jegy-igénylésekhez: ezt ugyan egyelőre a Hargita megyei Vidékfejlesztési Programok Igazgatóságán nyújthatják be, a szakértői munkába azonban hamarosan a többi székely megye is bekapcsolódik.

„Kezdetől nem voltam híve a pereskedésnek, nincs értelme a fellebbezésnek” – fogalmaz Gazda Zoltán, a sepsiszentgyörgyi Székely Termék Egyesület (SZTE) elnöke. Gazdától megtudtuk: a bírósági végzés kézbesítése után ül össze az egyesület vezetősége, hogy a további lépésekről döntenek. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

Zöld „kommandó” Bukarestben

Cs. P. T.

▶ A bukaresti rendőrségen kötött ki tegnap az a tizenöt magyar és román Greenpeace-aktivista, aki reggel lezárta a verespataki aranykitermelést tervező Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) székházának bejáratait. Szegfalvi Zsoltól, a környezetvédő szervezet

magyarországi igazgatójától megtudtuk: a fiatalok szabadon távozhattak a rendőrségről. „Még nem tudjuk, indítanak-e eljárást ellenük, egyelőre bírságot nem kaptak” – mondta az ÚMSZ-nek az igazgató. Szegfalvi tájékoztatása szerint az aktivisták kora reggel, munkakezdés előtt a cég irodájának bejárataihoz láncolták magukat. Az volt

a tervük, hogy mindaddig tartják a zárlatot, amíg az RMGC le nem állítja a cianidos aranybánya előkészületeit. A helyszínen tábor is felállítottak a „Mentsük meg Verespatakot!” jelszó jegyében, a transzparensen pedig ez állt: „RMGC: ne dolgozzatok egy katasztrófáért!”, „Nektek üzlet, nekünk katasztrófa!”. **Folytatása a 2. oldalon ▶**

Áradások, árduzzadásokkal

ÚMSZ

▶ Háromezer hivatásos szakember és több száz önkéntes dolgozik a hazai árvízvédelmi rendszereken folyamatosan, az Országos Meteorológiai Intézet előrejelzése szerint még mindig nem múlt el a katasztrófaveszély, a Duna várhatóan a hét végén tetőzik. A természeti csapás következményeiről, a kárelhárítás fedezetéről és mikéntjéről egyre élesebb vita alakul ki. A mezőgazdasági szakértők az élelmiszerárak növekedését prognosztizálják, az agrártárca szerint badarság a drágulásra vonatkozó előrejelzés. Az államelnök szerint nincs fedezete a további kárrendezésnek, de kiderült: még a két évvel ezelőtti árvízsegélyt sem használta fel az ország. **7. oldal ▶**

Szabad préda a patikai mérleg

Munkatársainktól

▶ Az illetékesek sem tudják pontosan, rendelkezik-e jogszabály a lejárt gyógyszerek tárolására és begyűjtésére vonatkozóan, pedig a régóta fiókban hanyódó pirulát kidobni veszélyes. A patikák többsége elzárkózik attól, hogy átvegye a használaton kívüli gyógyszereket. Sok helyen azonban tudják: nem csak hasznos, de kötelező is megfelelően kezelni a veszélyes hulladéknak számító készítményeket. Életbevágóan fontos – figyelmeztetnek a szakemberek – hogy a lejárt nyugtatók, fogamzásgátlók szereket, antibiotikumok ne a lefolyókba, ne a szeméttárolókba kerüljenek, az emberek kérjenek szakszerű segítséget a megsemmisítéshez. **7. oldal ▶**

Az aktivisták lezárták a verespataki aranykitermelést tervező RMGC bukaresti székházának bejáratait. Fotó: Greenpeace

Röviden

**Radu Berceanu:
3-4 eurós sztrádiát vezetünk be**

A romániai autópályák használatáért jövő év nyarától 3 vagy 4 eurót kérhetnek el 100 kilométerenként – közölte tegnap Calafaton Radu Berceanu szállításiügyi miniszter. A pénzt az autópályák karbantartására használják fel. A tárcavezető elmondta, már dolgoznak a díjszabási stratégián a IV-es páneurópai folyosón található autópályaszakaszokra, a dokumentumot az Európai Bizottságnak is elküldik.

**Megemlékezést tartottak Londonban
a terrortámadás évfordulóján**

Csendes, szűk körű megemlékezést tartottak tegnap Londonban a brit fővárost ért eddigi legvéresebb terrortámadás ötödik évfordulóján. A robbantássorozat 2005. július 7-én négy brit állampolgárságú muszlim merénylő követte el. Az öngyilkos terroristák három metrószelvényt és egy városi buszt robbantottak fel, saját magukon kívül 52 utast megölve. A súlyos sérültek száma meghaladta a hétszázat. A tegnapi évfordulón az áldozatok hozzátartozói, valamint a merénylet sérültjei a londoni Hyde Parkban tavaly emelt emlékműnél gyűltek össze, és virágokat helyeztek el.

**A brit csapatok kivonulnak
Afganisztán déli részéből**

A brit csapatok kivonulnak majd Afganisztán déli régiójának egyik különösen veszélyes részéről, ahol az elmúlt években már közel 100 emberüket veszítették el, s az ottani feladatokat átadják az amerikai csapatoknak – jelentette be a brit védelmi miniszter, Liam Fox tegnap. Fox a londoni alsóházban azt mondta, hogy a dél-afganisztáni Sangin-völgyben, Helmand tartományban az amerikai tengerészgyalogság veszi majd át a brit csapatok eddigi feladatait.

**Feltételezett Moszad-ügynök
kiadását rendelte el Varsó**

Egy varsói bíróság tegnap elrendelte, hogy adják ki Németországnak Uri Brodsky állítólagos Moszad-ügynököt. Brodskyt június 4-én vették őrizetbe a varsói repülőtérén, miután Németország európai elfogatóparancsot adott ki ellene. Azzal gyanúsítják, hogy közvetetten szerepet játszott egy Hamász-vezető januári meggyilkolásában. A gyilkosságot végrehajtó kommandónak 27 tagja volt, akik zömmel hamis útlevelekkel utaztak. A gyanú szerint az izraeli titkosszolgálat, a Moszad ügynökei voltak, akik végeztek Mahmúd al-Mabhúh Hamász-parancsnokkal.

**Tüntetnek a tavalyi földrengés
áldozatai Olaszországban**

Összecsaptak a rendőrséggel tegnap a tavalyi olaszországi földrengés azon károsultjai, akik Rómában Silvio Berlusconi otthonán próbálták tüntetni, hogy több állami segínyt követeljenek az újjáépítéshez a miniszterelnöktől. A tavaly április elején történt földrengés központja a közép-olaszországi Abruzzo régióban volt, és 289 halálos áldozatot követelt, L'Aquila városát pedig teljesen romba döntötte. A L'Aquilából Rómába érkező mintegy 5000 tüntető megbénította az olasz főváros központját.

Venezuela: elfogtak egy drogbárót

Venezuelában rendőrkézre került a Norte del Valle kolumbiai drokartell utolsó szó-késben lévő vezére – jelentette be Hugo Chávez venezuelai elnök. A 65 éves Carlos Alberto „Beto” Renteriat a dél-amerikai országhoz tartozó MaRgaritaszigeten fogták el hétfőn. A caracasi hatóságok kiadják a férfit az Egyesült Államoknak, amely korábban 5 millió dolláros jutalmat ajánlott fel annak, aki nyomravezető információval látja el az amerikai kábítószer-ellenes szerveket.

Zöld „kommandó”...

Folytatás az 1. oldalról

Az aktivistákat nem sokkal akciójuk megkezdése után a rendőrség eltávolította a székház bejárata elől, bevitték őket a rendőrségre, majd szabadon engedték őket.

**Kétségbeesett
próbálkozás**

„Kétségbeesésünkben folyamodtunk a tiltakozásnak ehhez a formájához. Minden perc, amelyben felfüggesztik az RMGC tevékenységét, egy-egy újabb perc nyereségét jelentik Verespatak és a ciánszennyezéstől fenyegetett folyók” – mondta lapunknak a Greenpeace vezetője arra a kérdésre, hogy mi készítette őket az akcióra. Szegfalvi Zsolt felhívta a figyelmet arra, hogy a Verespatak környékbeli hegyeket napi húsz tonna dinamit felhasználásával rombolják le. A 185 méter magas gát mögött hullámozó cianidos zagy negyvenszer több, mint ami a tíz évvel ezelőtti tisztai cian-szennyezést okozta.

Nem adják fel

A Greenpeace romániai koordinátora, Crisanta Lungu szerint a rendőrségi beavatkozás során nem történt erőszak. A Mediafax hírügynökségnek elmondta: folytatják a tiltakozó akciókat, és minden lehetséges eszközzel megpróbálják megakadályozni a bányászati kitermelés beindítását Verespatakon. „Már megtámadtuk a bíróságon az RMGC negyedik területrendezési engedélyét. Arra hivatkozunk, hogy a beruházás tönkretenne egy kulturális, történelmi és régészeti szempontból is kiemelt fontosságú vidéket. Jelenleg a bírósági ítéletre várunk” – mondta Lungu. Mint ismert, az Fehér megyei önkor-

„Le a kezekkel Verespatakról” – üzenték a zöld aktivisták

Fotó: Greenpeace

mányzat által kibocsátott új területrendezési engedélyt a környezetvédelmi minisztériumban létrehozott Verespatak-bizottság elemzi. A testületnek a napokban kell közölnie azt, hogy honnan folytatja majd a kormány a beruházás engedélyeztetési eljárását.

Működik a bányalobby?

Rossz hír a környezetvédők számára, hogy Janez Potocnik

környezetvédelmi EU-biztos június 23-án kijelentette: az Európai Bizottság nem tartja megalapozottnak a ciános kitermelésre vonatkozó aggodalmakat. A biztos arra az Európai Parlamentben nemrégiben elfogadott állásfoglalásra reagált, amely betiltaná a ciántechnológiát alkalmazó bányászatot Európában. Janez Potocnik nyilatkozatát a nagy európai bányavállalatok érdekeit védő szakmai szövetség, a Bá-

Még júliusban Budapestre látogat a szlovák kormányfő

Hírösszefoglaló

Iveta Radicová, Szlovákia következő miniszterelnöke még júliusban felkeresi Budapestet. Ezt maga a kijelölt szlovák kormányfő jelentette be a koalíciós szerződés keddi aláírása után Pozsonyban. „Július 19-én Pozsonyba érkezik Petr Necas, az új cseh miniszterelnök; másnap, július 20-án pedig együtt megyünk Budapestre a visegrádi négyek kormányfői csúcstalálkozójára” – közölte egy kérdésre válaszolva Radicová. Megjegyezte: a budapesti tanácskozáson Szlovákia egy évre hivatalosan átveszi Magyarországtól a visegrádi csoport elnöki tisztségét. Radicová azt mondta, hogy előkészületben van brüsszeli útja is, amelyre nagy valószínűséggel még július 19. előtt sor kerül.

A Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKU), a Szabadság és Szolidaritás (SaS), a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) és a Híd alkotta négypartii koalíciónak együttesen 79 képviselője van a 150 tagú parlamentben. Az új kormány megalakulásával kapcsolatban

Iveta Radicová kormányfőjelölt

Radicová elmondta: az új parlament mai megalakulása után a Robert Fico vezette eddigi kormány benyújtja lemondását, s ő az államfőtől kormányalakítási megbízatást kap. Miután a koalíciós szerződést már aláírták és a kormányzati tisztségeket is elosztották, a kormány névsorát jóváhagyásra haladéktalanul átadja Ivan Gasparovicnak. Szerinte csak néhány nap kérdése, hogy felálljon az új szlovák kormány. ◀

Izrael „komoly tárgyalásokat” akar a palesztinokkal

Hírösszefoglaló

Az amerikai elnök a washingtoni Fehér Házban fogadta az izraeli kormányfőt, aki arról biztosította vendéglátóját, hogy „komoly tárgyalásokra” törekszik a palesztinokkal. Barack Obama a találkozó utáni közös sajtótájékoztatóján kijelentette: arra számít, hogy Izrael és a palesztinok között közvetlen egyeztetések kezdődnek. Kifejezte reményét, hogy ezek a tárgyalások még azelőtt megkezdődnek, hogy a korlátozott izraeli telepítési moratórium szeptemberben lejárna. „A közel-keleti béke nem lehet sikeres az arab államok támogatása nélkül” – fogalmazott az elnök. A közvetlen közel-keleti béketárgyalások 2008 decemberében szakadtak meg.

Obama leszögezte: az Egyesült Államok elismeri Izrael biztonsági érdekeit, és soha nem kéri Izraelt olyan lépés megtételére, amely biztonságát veszélyezteti. Hangsúlyozta, hogy Gázának Izrael fenyegetése nélkül kell „virágoznia”, egyben jelezte, azt „javasolta” Benjamin Netanjahunak, hogy Izrael minél több árut en-

nyászati Iparágak Európai Egyesülete (Euromines) idézte kedden közleményben. Eszerint az Európai Bizottság megalapozatlannak tartja a ciántechnológia bányászati használatának betiltását. A környezetvédelmi biztos szerint Brüsszel áttanulmányozta az Európa Parlament állásfoglalását, és arra a következtetésre jutott, hogy egy ilyen intézkedés környezetvédelmi és az egészségügyi szempontokból is megalapozatlan volna.

„Érdekes, hogy a környezetvédő civil szervezetek még májusban levelet küldtek Janez Potocniknak a ciántechnológia betiltásával kapcsolatban, s még mindig nem kaptunk rá választ. A bányalobbyi erősebb, mint mi vagyunk” – kommentálta a környezetvédelmi biztos nyilatkozatait lapunknak Szegfalvi Zsolt.

RMGC: mindenki jól jár

A kanadai-román vállalat tegnap közleményben reagált a Greenpeace bukaresti akciójára. „A bányaprojekt száz százalékban tiszteletben tartja a törvényeket. Beruházásunk fellendíti Verespatak térségét és esélyt ad a vidék kulturális és természeti örökségének megmentésére. A bánya megnyitásával a helyi közösség és a román állam is jól jár” – áll a közleményben. Korábban a cég azzal is érvelt: a zagytározóba kerülő cián koncentrációja alacsonyabb lesz majd a Európai Unió által előírt szintnél is. Jelezték, hogy a Verespatakat körülvevő hegyeket valóban „elhordják”, ám a föld egy része visszakerül a helyére. Szentesy Cecilia, a cég műszaki igazgatója korábban lapunknak elmondta, a Kirnyik hegység mintegy száz méterrel lesz alacsonyabb a kitermelés befejezése után. ◀

gedjen be a Gáza övezetbe. Obama tévesnek nevezte az amerikai-izraeli feszültségekről szóló híreszteléseket. Kijelentette, hogy soha nem ingott meg Izrael iránti támogatása. Az ovális irodában tartott sajtótájékoztató is azt hivatott mutatni, hogy a felek között egyetértés van. Netanjahunak más fogadtatásban volt része legutóbbi, márciusi látogatásakor, amikor a két vezető szokatlan módon nem lépett a sajtó elé egyeztetéseik után. A két ország viszonya elemzők szerint mélypontra hűlt, miután Izrael azzal egy időben jelentette be több mint ezer ház felépítésének tervét Klett-Jeruzsálemben, hogy Joe Biden amerikai alelnök a térségben járt a közel-keleti béke előmozdítása érdekében. A bejelentés felbőszítette Washingtonot, és a palesztinok is lemondták a közvetett tárgyalásokat Izraellel.

Netanjahu vasárnap már jelezte, hogy bármikor hajlandó találkozni Mahmúd Abbász palesztin elnökkel. Kettejük között jelenleg nincsen közvetlen kommunikáció, George Mitchell amerikai közvetítőn keresztül érintkeznek egymással. ◀

Politizáltak a talárosok?

M. Á. Zs.

► Egyhangúlag vetette el tegnap az Alkotmánybíróság kilenc tagú plénuma az ellenzéki pártok ama beadványát, amelyben alkotmányossági kifogásokat emeltek a közalkalmazottak bérét 25 százalékkal csökkentő törvény ellen. A taláros testület egyelőre nem tette közzé indoklását, amelynek alapján a Nemzeti Liberális Párt (PNL), valamint a Szociáldemokrata és Konzervatív Párt (PSD-PC) szövetség negyven szenátorának kérését elutasította. Az indoklást a Hivatalos Közlönyben teszik majd közzé. Mint ismeretes, a Boc-kabinet két törvényért vállalt felelősséget a parlament előtt. A közalkalmazotti bérek 25 százalékos csökkentése mellett megszorító intézkedések részeként a kormány 15 százalékkal lefaragta volna a nyugdíjakat is, de ez utóbbit az alkotmánybíróság az alaptörvénnyel ellenesnek nyilvánította.

Vita a talárosokról

A nyugdíjak csökkentésének megakadályozásával kapcsolatban Traian Băsescu államfő tegnap a közrádióknak elmondta: az alkotmánybírák politikai megközelítés alapján döntöttek, nem alkotmányossági szempontok szerint. Emellett az ellenzék tette felelőssé az áfaemelésért, mert az Alkotmánybírósághoz fordultak a nyugdíjemelés ügyében. „Általában nem kommentálok az Alkotmánybíróság döntéseit. Habozás nélkül állíthatom, hogy politikai alapú döntés született, nem alkotmányossági. A kormány az 53-as cikkelyre hivatkozott, amely bizonyos jövedelmek ideiglenes csökkentéséről szól rendkívüli helyzetekben, nem bizonyos elnyert jo-

gok megszüntetését akarta. Átmeneti jellegű csökkentésről volt szó. Így végül a kormány azt a megoldást választotta, amely ellenkezik Románia érdekeivel, és amely meg nem oldja meg az állami költségvetés súlyos hiányosságait. Mmi történik január elsejétől?” – tette fel a kérdést Băsescu.

Radu Moldovan, a Szociáldemokrata Párt (PSD) szóvivője igazat adott Băsescunak, ami a talárosok politikai motíváltságát illeti, szerinte az államfő arra a négy alkotmánybíróra gondolt, aki a nyugdíjcsökkentés mellett foglalt állást. „Az alkotmány nem tartalmaz olyan kitélt, amely alapján a közalkalmazottak béreinek csökkentését megakadályozza az eltervezett szociális népiértást” – fogalmazott Moldovan.

Mi lesz 2011-ben?

Az államfő egy következő kérdésre adott válaszában felelt saját kérdésére is, ugyanis úgy vélte, hogy ha a miniszterek azonosítják a felszámolható posztokat és sikerül a közalkalmazottak számát 20-25 százalékkal csökkenteni, akkor az állásukat megőrző tisztviselők esetében vissza lehet térni a bércsökkentés előtti fizetésekhez. „Ha ez nem történik meg, akkor marad a 25 százalékos lefaragás” – fogalmazott Băsescu. Az államfő „forgatókönyvét” Emil Boc kormányfő is megerősítette, amikor a bérek „jelenleghez minél közelebbi szintjére való visszatérését” attól tette függővé, hogy a helyi- és központi hatóságok mennyire gyorsan hajtják végre a leépítésekkel járó strukturális átstrukturizációt.

Sok a család

Az államfő szerint nagyon magas a családok száma, ezért újra kell vizsgálni az idő előtti nyugdíjaztatásokat. „Gyanúsán magas a 40-45 évesen nyugdíjazottak száma. Nem az én tisztem ezzel foglalkozni, de az eddig átnézett tizenkétezer dosszié közül mintegy háromezer esetben újrazvizsgálást kért a szakbizottság” – mondta Băsescu. Hozzátette: hasonló a helyzet a szociális segélyezettek esetében is. Kiterjedt családok élnek gyereknevelési támogatásból, eszközük sincs dolgozni menni. „Az elszegényedés túl a munkát is egyre jobban megvetik” – summázott az elnök, aki szerint ez tarthatatlan helyzet, ugyanis ha ezt folytatják, akkor tönkremegy az ország. ◀

Hiába a nyájas parolázás, ezúttal az Alkotmánybíróság döntése nem az államfőnek kedvezett

Fotó: archív

Békét hoz a Debren áradása?

Kovács Zsolt

► „A béke olcsóbb mint a háború” elve alapján újra elkezdődnek együttműködni a sepsiszentgyörgyi önkormányzat RMDSZ-es és MPP-s vezetői, jelentette be sajtótájékoztatóján Bálint József. A polgári párti alpolgármester elmondta, a sok kárt okozó szombati áradást követő napokban a kárenyhítési munkálatok során jól együttműködtek Antal Árpád polgármesterrel, és hétfőn a városvezető vissza is adta korábban megvont feladatköreit. Bálint József szerint ezután újra hozzá tartoznak a városháza gazdasági osztályai, az adóhivatala, valamint a legeltetés és erdőgazdálkodás. Emellett megbízást kapott arra, hogy pénzt szerezzen szociális, infrastrukturális beruházásokra, illetve folytassa a korábban elkezdett Örköi romák felemelését célzó programját. A polgári párti alpolgármester szerint van összefüggés a Debren patak áradása és a békülés között, hiszen az elmúlt napokban jól dolgoztak együtt az RMDSZ-es polgármesterrel, aki vélhetően rájött, hogy ha baj van, akkor jobb ha segítők vannak mint ellenségei. „A béke olcsóbb mint a háború”, ezt mondta nekem Antal Árpád amikor leültünk tárgyalni, idézte fel Bálint József, aki leszögezte: az MPP-s tanácsstagok

saját látásmódjukat nem adják fel, de remélik ezután a helyi tanácsuléseken sikerül mellőzni a háborús hangulatot. Antal Árpád polgármester lapunknak elmondta: ő is félretette a sérelmeket és reméli az MPP-s tanácsstagok is félre tudják azokat tenni, hiszen a városnak nem érdeke az, hogy ők egymás ellen harcoljanak. Az elmúlt hónapokban túl sok időt és energiát emésztett fel a két magyar szervezet megromlott viszonya, ezen próbálnak változtatni, fejtejtette ki Antal Árpád, aki szerint az árvíz után való együttműködésükkel valóban meg volt elégedve. „A tanácsuléseken is megváltozhat a hangulat, ha Bálint József is úgy akarja, hiszen ő alpolgármester, pártelnök és frakcióvezető egy személyben” – mondta Antal.

Bálint József sajtótájékoztatóján kifejtette: a hétfői áradás okairól zajlik a vita, de úgy látja, kisebbek lettek volna a károk, ha a Debren patak medre ki lett volna takarítva, ezért a mindenkori városvezetés a bűnös. A polgári párt sepsiszentgyörgyi elnöke ugyanakkor elmondta: az önkormányzat MPP-s frakciója e hónapban ülésénél a károsultaknak ajánlja. A napokban 20 bajba jutott családnak adnak 300-300 lej. Emellett az önkormányzat is kiutal pénzt és építőanyagokat gyorssegélyként. ◀

Megmentenék az ANI-t

ÚMSZ

► Az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) tevékenységét szabályozó törvény „megmentésével” próbálkoznak a demokrata-liberálisok. Mint ismert, a jogszabályt a múlt héten fogadta el a szenátus, olyan módosításokkal, amely az intézmény vezetői és a hazai civil szervezetek szerint jelentősen gyengíti az ANI hatáskörét. Korábban emiatt az államfő is visszaküldte a parlamentnek a törvényt felülvizsgálatra, ám Traian Băsescu összesen hat javaslatából csupán kettőt szavaztak meg a honatyák. Így nem került be a cikkely, amely lehetővé teszi a köztisztviselők vagyoni helyzetét vizsgáló, bírásokból és ügyészekből álló bizottságok megalakítását a táblabíróságokon. Szakértők szerint éppen ez a – hiányzó – paragrafus biztosíthatná azt, hogy az ANI ne csak a vagyonyilatkozatok egyszerű „raktárnoka” legyen.

Ez a cikkely a képviselőházi vitán került be a törvénybe, a szenátorok törölték – Frunda György javaslatára – a jogszabályból. Daniel Buda, az alsóház jogi bizottságának elnöke szerint e paragrafus esetében a képviselőház a döntő ház. A politikus ezért az alkotmány 75. cikkelyére hivatkozva azt kéri, hogy a törvény kerül-

jön vissza a képviselőkhöz. Az alkotmány kimondja: „abban az esetben, ha az először megkeresett ház olyan rendelkezést fogadott el, amely a saját döntési hatáskörébe tartozik, a rendelkezést véglegesen elfogadják, ha a második ház is egyetért azzal; ellenkező esetben, csak a szóban forgó rendelkezésért, a törvény visszakerül az először megkeresett házhoz, amely sürgősségi eljárással véglegesen dönt”. Daniel Buda álláspontjával egyetértettek a jogi bizottság RMDSZ-es és liberális tagjai is. A testület elnöke Roberta Anastase házelnökhöz fordult azzal a kéréssel, ne küldje kihirdetésre az államfőhöz a törvényt, hanem hívjon össze rendkívüli ülészakot a jogszabály „kijavítására”. Anastase tegnap azt mondta: kikéri a házbizottság többi tagjának véleményét is az ügyben. A házbizottság liberális tagjai máris közölték: egyetértenek azzal, hogy össze kéne hívni a testületet, ám Ludovic Orban, a képviselőház alelnöke szerint Daniel Buda nem járt el a házbizottságnak megfelelően. „Én olyasmiről nem tudtam, hogy egy törvény egy részének esetében a képviselőház, másik része esetében a szenátus legyen a döntő ház. Ám ha összehívják a házbizottságot, én részt veszek az ülésen” – mondta a politikus. ◀

A politika és az árvíz kölcsönhatása

Bogdán Tibor

Isten átka ül Románián – mondogatja a könnyes szemű kisember, akinek minden vagyontárgyát elvitte – ki tudja hányadszor már? – a víz. Alighanem igaza is van, mert bár nem a Teremtő sújtja az országot minden évben árvizekkel, nem ő hozza rá az aszályt, és nem neki kell majd felelni az, ha a következő földrengés romba dönti még azt is, amit az árvíz meghagyott – de ő szabadiotta rá az országra, vagy legalábbis engedni szabadon garázdálkodni azt a politikai elitet, amely az örökkévalóságba nyúló átmeneti szakaszban semmit sem tett az áldásos tevékenysége nyomán általánosuló nyomort csak súlyosbító természeti katasztrófák ellen.

És míg az árvíz jó hatással van a politikára – Sepsiszentgyörgyön például összebékítette a helyi tanácsban egymással marakodó RMDSZ-t és MPSZ-t –, addig a politikus igencsak rossz hatással volt az árvízre, amelynek kiméltelen pusztítása nagyrészt éppen a politikusi felelőtlenségnek tudható be. Persze senki sem várja el a politikustól, hogy pusztá szavával féktelen vizeket zabolázzon meg, előnyomuló sivatagokat tartóztasson fel, pusztító földrengést gyűrjön le – ám hatalmában állt volna mindezt megtenni (két évtized erre elegendő is lett volna), ha országát gondoskodik az árvízvédelmi rendszer kiépítéséről, a tarvátságok leállításáról, az újraerdősítésről, a földmozgások által veszélyeztetett sok ezer épület felújításáról, megerősítéséről – és mindehhez persze elegendő pénzt is biztosít, nem zsebvágva, hanem megfelelő projektekre fordítva az erre szánt milliárdokat.

A felelőtlenség jól bizonyítja az, hogy az újabb tragédia alkalmával kiderült: hatalom képviselői tudatában vannak az országot veszélyeztető természeti fenyegetéseknek. Politikusok, honatyák, városgazdák kongatják a vészharangot, miszerint a galaci Duna-gát átszakadása a legnagyobb emberi katasztrófát okozná Romániában a második világháborút követően; ha a ciureli-i gát roppanna meg, akkor Bukarest számos negyedében a harmadik emeletig érne a víz; az ország déli megyéi néhány évtizeden belül meddő sivataggá változhatnak; a gátak és hullámtörők rendszerének hiányában hamarosan eltűnhet a román tengerpart; a Vrancea térségében valamikor biztosan bekövetkező „nagy földrengés” akár félmillió halálos áldozatot is követelhetne – hangzanak vészjósoló jóindulások. De Románia 2007-ben elfogadott nemzetbiztonsági stratégiája maga is nemzetbiztonsági fenyegetésként jelöli meg a természeti katasztrófákat: árvizeket, földrengéseket, földcsuszamlásokat, aszályokat. A dokumentum megtalálható annak az államfői intézménynek a honlapján is, amelynek vezetője – legalább is a nagy nyilvánosság előtt – napokig tudomást sem vett a fél országot sújtó árvizekről, és akinek, amikor végül rászánta magát a csapás sújtotta övezetek felkeresésére, egyéb dolga sem akadt, mint perlekedni a fedél nélkül maradókkal. No meg a sajátóval, amelyet mindinkább az elsők között kiiktatandó nemzetbiztonsági veszélynek tart.

Román lapszemle

Tíz munkaképes román közül csak öt dolgozik. A Statisztikai Hivatal kimutatása szerint 6 millió legális alkalmazott tartja el a 8 százalékos munkanélküliséget és a lakosság inaktív – idősök, gyerekek, munkaképtelenek – rétegeit. (Adevărul) ► Románia volt nemzeti ünnepe, augusztus 23. lesz a témája Sergiu Nicolaescu veterán filmrendező következő művének. (Puterea) ► Dinu Patriciu üzletember azt javasolja a lakosságnak, hogy tartsa megtakarításait amerikai dollárban, ugyanis mind a lej, mind az euró esetében leértékelődésre kell számítani. (România Liberă)

RKP 2010: mumusból Krózus

Tízezer lejt kínál az újraalakult Román Kommunista Párt elnöke bárkinek, aki 1965 után, a Nicolae Ceausescu idején bebörtönzött politikai foglyot mutat neki.

Bogdán Tibor

► Kétszer tiltották be, kétszer támadt fel az eredetileg 1921-ben, néhány száz taggal megalakult Román Kommunista Párt (RKP), amelyet először 1924-ben helyezett „románellenes tevékenység” vádjával törvényen kívül a liberális kormányzat, majd 1990 „forradalmi lendületében”, a kommunista szótól akkor még – stílusosan – öröset látó tömegek nem kevés nyomására a Nemzeti Megmentési Front vezetői mondták ki az ítéletet fölötte.

Kevesen tudják, hogy az illegális éveiben, 1924 és 1944 között kizárólag nemzeti kisebbségi politikusok álltak az élén: a magyar Kőbölös Elek, Goldberger Miklós és Fóris István, az ukrán Vitali Holostenko, a lengyel Alexandru Stefanski, a zsidó Eugen Iacobovici és a bolgár Boris Stefanov.

A megszépülő kommunizmus

A kilencvenes évek legelején még szenzációt jelentett volna, és országos felzúdulást váltott volna ki az RKP újjászületésének híre. Most, húsz esztendővel később az újságok ugyan beszámoltak arról, hogy a mindeddig gyakorlatilag ismeretlen Szocialista Szövetség Pártja, tagjainak kérésére felvette a rossz emlékű – de a mélyülő nyomor, a piactudásból inkább csak a rosszat átvevő romániai vadkapitalizmus tombolása nyomán fokozatosan megszépülő – egykori állampárt nevét, de a közvélemény közönyösen ment el az esemény mellett.

A „harmadik” Román Kommunista Párt 55 éves elnöke, Constantin Rotaru közöttözgazdász. 1977-ben lépett be Nicolae Ceausescu kommunista pártjába, és 1989 után is megőrizte szélsőséges

balos nézeteit: 1992–1996 között a Ceausescu egykori miniszterelnöke, Ilie Verdet által megalapított, majd Tudor Mohora által átvett Szocialista Munkapárt tagja volt, a Szocialista Szövetség Pártját 2003-ban hozta létre.

Utóbbi tömörülés „a demokratikus szocializmus elvén” álló pártnak nevezte önmagát, amely a „tartós fejlődés szocialista modelljét” kívánta megvalósítani „a jogállamiság és a szociális piacgazdaság” keretében. Ez a modell olyan értékrendet követel meg, „amelyben a nemzeti érdek, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás, az emberi emancipáció, a társadalmi igazságosság, a természet és a béke védelme elválaszthatatlanul egybefonódik egymással” az országot „a demokrácia és a méltányosság szellemében irányító nép társadalmában”.

A Rotaru-doktrína

Constantin Rotaru szívesen látná „a 2010. év RKP-jában mindazokat a román állampolgárokat, akik jó hazafiak, becsületesek, az igazság és a méltányosság harcosai kívánnak lenni”. Az RKP

újraalakítását azért tartja szükségesnek, mert véleménye szerint az 1989 után létrejött politikai pártok egyike sem volt képes méltó élet színvonalat teremteni az országban, rendre megszegték az állampolgári szabadságjogokat, Romániát amolyan lágerre változtatták, az utóbbi húsz esztendőben kialakult rendszerek mindegyike antidemokratikus volt. A restaurációt célul tűző politikai irányvonalak két évszázaddal vetették vissza Romániát, tönkretették a gazdaságot, elpazarolták az ország kincseit, szétzilálták az oktatást, az egészségügyet, meghamisították a történelmet, pokollá tették a lakosság életét – ötszerezte a jelenlegi helyzetet közleményében a pártelnök, akinek elemzésével mind többen értenek egyet.

Rotaru ugyanakkor nagy hazafinak tartja Ceausescut, akit már csak azért sem lehet népiertással vádolni, mivel hatalma idején gyarapodott az ország lakossága, amely ráadásul sokkal elégedettebb volt a kommunizmus idején, hiszen az állam lakást és munkát biztosított számára. Ceausescu „aranykorszakában” nem léteztek politikai

fogylok – állítja, és tízezer lejt kínál annak, aki 1965 után bebörtönzött politikai foglyot mutat neki.

Az állam minimális szerepvállalásáról szóló teóriának a történelem szemétkorában a helye, hiszen csak a lopást bátorítja, a magántulajdon pedig nem élvezhet előbbséget az állami tulajdonnal szemben. A kapitalista gazdaság csődös, a kommunizmussal, a Szekuritátéval, és Ceausescuval szembeni fellépés csupán a románellenes politika alkotóeleme, a kommunizmus értékei pedig a legkiválóbbak – vallja a pártelnök. Mindennek ellenére az új RKP elítéli elődje 1964 előtti tevékenységét.

Mit ígér az RKP?

Az RKP – akárcsak elődje – amolyan tejfel-mézzel folyó Kánaánnal kecsegtet. Hatalomra kerülése esetén ismét teljesen ingyenessé tenné az oktatást és hasonlóképpen ingyenes orvosi ellátást biztosítana mindenki számára. A kereset arányában növekvő sávot adórendszer vezetne be, szavatolná az állam maximális felelősségvállalását az ország dolgai iránt, biztos

munkahelyet teremtené mindenki számára, és bár nem kívánná államosítani a javakat, leállítaná a közszolgáltatások privatizációját és az altalaj kincseinek kiásítását. Monopolhelyezete csak az államnak lenne, a magánszektorban ez nem történhetne meg.

Az RKP ismét kötelezővé tenné a katonai szolgálatot, és lemondana a „zsoldosokról”. Egyben haladéktalanul hazahívna a külföldi hadszíntereken szolgálatot teljesítő román egységeket, és távozásra szólítaná fel az ország területén állomásozó idegen alakulatokat. Rotaru úgy véli, hogy az amerikai katonák romániai jelenléte fokozott nemzetbiztonsági kockázatot jelent Románia számára, az ország bármikor hadszíntérré alakulhat.

Rotaru nem riad vissza a fenyegetéstől sem: mint kifejtette, az RKP keményen viszsza fogja venni a kommunizmus idején élt mindenféle fenyegetésre. „Az antikommunisták ezentúl nem rémképekkel fognak viaskodni, hanem a megalapozatlan vádakra határozott választ adó valós politikai erővel” – ígérte közleményében a kommunista pártelnök. ◀

Nicolas Sarkozy barna borítékjai

Egyre nagyobb súly nehezedik a francia köztársasági elnökre a milliárdos L'Oréal-örökös által nyújtott illegális pártadományok ügyében. Sarkozyt olyan hatalmas sárlavina fenyegeti, amely akár a hivatalából is elsodorhatja őt.

Gy. Z.

► Katasztrófális nyár köszöntött a „Grande Nation”-ra! Előbb a megmagyarázhatatlan kudarc a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokságon. Most pedig az adománybotrány, amely alapjaiban rengetheti meg a párizsi palotákat, beleértve az államfői rezidenciát, az Élysée-t is. A gyanú: elnökválasztási kampánya során Nicolas Sarkozy közvetve illegális támogatásban részesült.

A könyvelő kitalál

Csupán 2007-ben százötvenezer eurót (mai árfolyamon csaknem hatszázötvenezer lejt) kapott volna ajándékba az agg Liliane Bettencourt-tól a L'Oréal kozmetikai világkonzern milliárdos örökösneje. Márpedig amennyiben beigazolódná a gyanú, a csillagzó elnök, aki fennhéjázva jelentette ki, hogy történelmet ír, hamarosan maga is történelemmé válhat.

De menjünk sorjában. A gyanút, amely szerint Sarkozy egyik jobbkeze ille-

gális adományokat vett át, hétfőn hozta nyilvánosságra a 2008 novemberében elbocsátott Claire T. nevű hölgy, aki ezt megelőzően tizenkét esztendőn át volt Liliane Bettencourt jobbkeze. Ez utóbbi pedig nagy valószínűséggel Európa leggazdagabb asszonya: egykoron megörökölte a L'Oréalt, és még mindig birtokolja a cég egy részét. (Elhunyt férje, André Bettencourt ismert újságíró-politikus volt, egyebek mellett miniszter François Mitterrand kormányában, aki részt vett a francia ellenállásban, megjárta a Gestapo börtönét is.) A titokzatos T.-t – nevéől többet nem tudunk – hétfőn nyomozók vették őrizetbe, és vallomásából már másnap részleteket közölt egy internetes magazin.

Családi vacsorák

A tanú közvetett bizonyítékot is említ: azt állítja, hogy ebből az összegből származik egy százezer eurót tartalmazó bankszámla Svájcban. Ezt a pénzt Bettencourt vagyongazdálkodója, Patrice de Maistre adta át

Valami büzlük a parfümparban... Az adakozó Bettencourt asszony és az újabb botrányba keveredett Sarkozy

Sarkozy akkori kampányszervezőjének. Készpénzben. És ha Claire T. vádja bebizonyosodik, akkor az elnök bizony feketepénzt fogadott el. A kampányfőnököt ugyanis Eric Woerthnek hívták, egészen keddig munkaügyi miniszter volt, tovább ugyanis már nem húzhatta, és lemondott (követve két államtitkár vasárnapi példáját). Ha valakinek, hát neki tudnia kellett, hogy Franciaországban törvény szabja meg a pártadományok felső határát, még hozzá évi hétezer-ötszáz euróban, választások előtt egy jelölt pedig csupán

négyezer-hatszázat fordíthat a küzdelemre; a készpénzajándékok még ennél is alacsonyabbak lehetnek: legfeljebb százötvenezer eurót tehetnek ki.

De még ez sem elég. A könyvelő szerint a családi vacsorákon rendszeresen megfordultak politikusok, és a kellemes esti időtöltésről készpénzzel teli barna borítékokkal távoztak. Már az 1990-es évektől rendszeres vendég volt Sarkozy is, 1983 és 2002 között Párizs előkegyedének, Neuilly-nek polgármestere. „Nicolas is megkapta a maga borítékjait. A házban mindenki tu-

dott róla” – így Claire T. Bettencourt asszony ugyanis rendkívül nagyothall, ezért mindenki szinte ordítva beszél a házban.

Gyűlöl és szeret

Az elnök – persze – a töle megszokott vehemenciával tagad. Mondhatni: előre próbál menekülni, igyekszik megszabadulni a számára kellemetlenné vált emberektől. A közvéleményt azonban nehéz becsapni. Egy július 1-jei felmérés szerint a 18 évesnél idősebbek körében Sarkozy tetszési mutatója 35 százalékon áll, s a

megkérddezettek 63 százaléka van negatív véleménnyel róla. Mellesleg a franciák csaknem kétharmada szerint a politikai elit korrump, és 75 százalékuk úgy véli, nem elégségesek azok a takarékosági intézkedések, amelyeket Nicolas Sarkozy államfő rendelt el a kormányt érintő botrányokat követően – írta a *Libération* című napilap.

Magas rangú politikusok megítélésében – és sorsának alakulásában – az illegális pénzek gyakorta előfordulnak. Mielőtt a Monica-botrányt úgy fölhabosították volna, hogy még a hivatalvesztéssel fenyegető eljárást is megindították Bill Clinton amerikai elnökkel szemben, ellenségei a Fehér Házba való beköltözést megelőző időszakból előrangattak néhány tisztázatlan ingatlanügyet, és pert akasztottak a Clinton házaspár nyakába, sikertelenül. Illegális pártpénzek miatt kényszerült leköszönni pártelnöki tisztségéről a német egység kancellárja, a jelenleg súlyos beteg, kerekesszékhez kötött, a nyilvánosság előtt csak nagy ritkán megjelenő Helmut Kohl is. Hogy végül is Nicolas Sarkozy – akit a franciák vagy szeretnek, vagy gyűlölnék (most inkább éppen ez utóbbit), de senki sem közömbös iránta – Clinton módjára kikeveredik-e az örvényből, vagy pedig Kohlhoz hasonlóan belerokkan, ez még a jövő titka. ◀

Lap-top

A nap címe. Băseșcu visszahódította a közszolgálati televíziót, *Azi*.

Magyarázat. Ismeretes, hogy az ország elnöke sértődöttségében – példátlan módon – egy emelkedettebb pillanatában megtagadta, hogy fellépjen a közszolgálati televízióban. (Megmaradtak viszont kedvenceinek a *BI TV* Radu Moraruval és az *OTV* Dan Diaconescuval, ami nem csoda, hiszen ott van a valódi politikai és médiakultúra.) Nos, azóta a közintézmény élére új elnök-vezérigazgató került, Alexandru Lăzescu személyében, aki azonnal visszaállította a hírműsorok élére a hírek szerzéséhez régen hozzácsokolt Rodica Culcert. Utóbbinak a bevalótt érdeme, hogy elcsalogatta kedvenc államelnökét: előreláthatólag Traian Băseșcu pont ma, csütörtökön csodálható meg újra a *TVR1* képernyőjén, egy rendkívüli műsorban. Lehet fogadni, fog-e könnyezni az államfő a szegény árvíz-károsultak sorsa fölött.

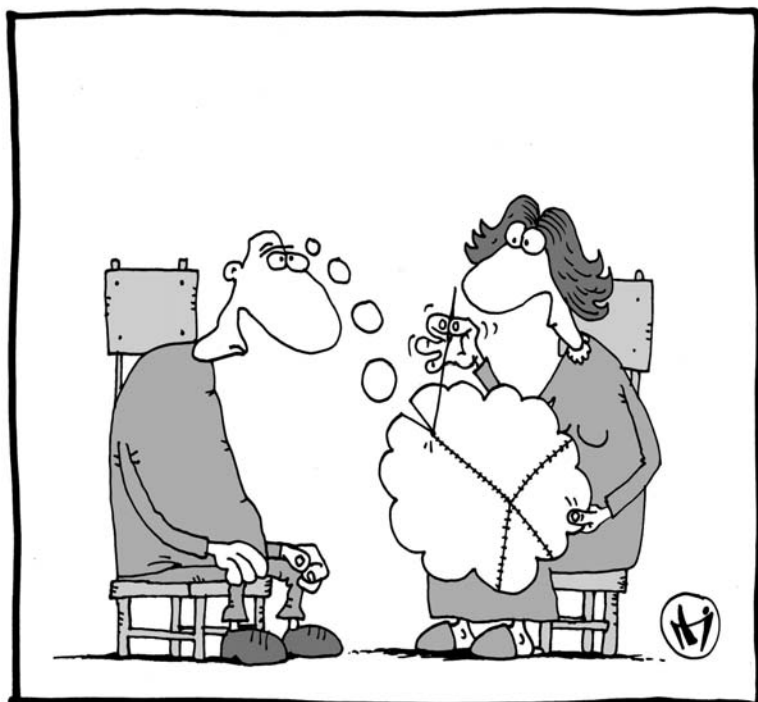
Le a kezeket a sajtóról! A sajtóval való bánásmód a narancsuralmi rendszer bigottabb országaiban kényes európai problémává kezd válni. Egyáltalán nem szerencsés, hogy erre egy román szocialista europarlamenti képviselőnek kell felhívnia a figyelmet, de hát mit csináljunk, ha ő ébredt fel először. Ráadásul a *Cronica Română*-ból kell idéznünk, amelyik szintén nem áll valami közel a szívünkhöz. Nos, a bukaresti újság megírja, hogy Victor Boștinaru az Európai Parlament ülésén felhívta a figyelmet „a sajtó elleni nem demokratikus kisiklásokra” Romániában, Olaszországban és Romániában. A képviselő szerint „az Európai Uniónak tanulnia kellene a múlt leckéiből, és szembe kellene szállnia az alapvető jogok megsértésével”. Teljes mértékben egyetértünk. Reméljük, Magyarországon egyik politikus sem fogja azt mondani, hogy V. B. ne szóljon bele az Orbán-rendszer belügyeibe.

A nap áhíre. A parlamenti ellenzék bizalmatlansági indítványt készül beadni a kormány ellen, Emil Bocot és csapatát hibáztatva az utóbbi napok hatalmas („gyalázatos”) eszéseiért.

Minden napra egy mondás

„Főnök: az a valaki, aki késik, amikor korán beérsz a munkába, és korán jön, amikor késel.” Jerry F. Lieberman

Édeskettes

Horváth István

Aljasság és becsület

SZELLEMI DÉZÉS

Ne versengj másokkal. Minden igény, ha ellenzői vannak, árt a hitelnek. A vetélytárs rögtön rágalmatokat szór rád, hogy kisebbitésen. Csak kevesen harcolnak nemesen; a vetelkedés leleplezi a fogyatkozásokat, amelyeket az elnézés eltakart. (...) Szokd meg ismerőseid rossz tulajdonságait. Akárcsak a rossz arcokat. Függségi viszonyban éppenséggel elengedhetetlen az ilyen. Vannak ördögi jellemek: velük élni nem lehet, de nélkülük sem. Aki élelmes, úgy megszokja őket, mint valaki rútságát, hogy ne rémüljön meg tőle, ha szeme elé kerül (...) Érintkezzünk jóra való emberekkel. Az ilyenekkel lehetséges a kölcsönös lekötelezettség. Tisztességük magatartásuk legfőbb záloga, még elhidegülés esetén is, mert magukhoz méltóan járnak el. Jóra való emberekkel harcolni jobb, mint gonoszokat legyőzni. Az aljassággal nem lehet összeférni, mert nem kötelezi a becsület; ezért nincs rossz emberek között barátság, és baráti szolgálataik akkor sem értékesek, ha látszólag azok, mert nem becsületérzésből fakadnak. (...)

Ne beszéljünk soha magunkról. Mert vagy dicsérik magunkat, ami hetvenkedés, vagy becsméreljük, ami kislelkűség, s elmondójában az okosság hiányára vall, a hallgatónak viszont kín. Kerüljük tehát baráti körben is, még inkább magas polcon, ahonnan mindenkihez szólunk, s ahol a balgaságnak már látszata is annak számít. Éppígy nem fér össze az okossággal, hogy jelenlevő személyekről beszéljünk, mert könnyen beleütközik a két zárt egyikébe, melyek neve: hízelgés vagy ócsárlás.

Baltasar Gracián: *Az életbölcesség kézikönyve.*
Fordította: Gáspár Endre

Keményebb Kandahár

A februári Moshtarak („Együtt”) hadművelet eredményei a közelgő kandahári offenzíva szempontjából lesznek igazán fontosak a hamarjában sikeresnek kikiáltott Hilmand tartományi eredmények után, és csak akkor lehet majd tán beszélni egy nemzetközi fennhatóság alatt lévő Afganisztánról.

A fővárostól majd kétszáz kilométerre lévő tartomány az afgán ópium fellegvárának és a tálib lázadók fészkeinek számított. Amennyiben az afganisztáni nemzetközi erők (ISAF) célja egy, a Kabul számára biztonságos és kormányhű terület elfoglalása, megtartása és biztosítása volt, úgy a feladatot a most frissen lemondott Stanley McChrystal tábornok fényesen teljesítette. A kandahári továbblépés sikere azonban immár egykori főnökére, David Petraeus tábornokra, az ISAF-erők új parancsnokára hárul. Petraeus mellett szól az iraki lázadó törzsek, felekezetek egymás ellen való hatékony kijátszása, valamint a folyamatos csapaterősítési elképzelés, amely a megszállt Irakban biztosította a kellő erőfőlényt.

Moshtarak sikere azonban – ha a területet pánikszzerűen elhagyó menekültek szempontjából nézzük – jóval szerényebb fényel világít, mint ahogy azt akkor, és azóta Washington láttatni szeretné.

Családok százai kezdtek menekülésbe, mert féltek, hogy a nyugatiak szemével nézve a Tálibbal vagy az al-Kaidával való kollaborálás gyanújába keverednek, és családok százai menekültek, mert féltek a tálibok visszatérésétől, attól, hogy éppen őrjüket fognak a sariamegszállottjai példát statuálni azért, mert nem álltak el-lent az ISAF-nak.

Az üllő és a kalapács közé kerülteknek van ezentúl egy harmadik csoportja is: azok, akik ténylegesen a máktermesztésből éltek meg. Ezek a családok megélhetésük érdekében tulajdonképpen átszervezték az elszállítási útvonalait, vagy „learatták a termést” és a pénzzel szintén továbbálltak. A Moshtarakra ugyancsak furcsa fényt vet, hogy Qari Yusuf Ahmadi, a tálibok egyik szóvivője, legutóbb az Asharq al-Awsat szaúd-arábiai lapnak nyilatkozott, miszerint az ország háromnegyede továbbra is tálib kézen van és, hogy Abdul Ghani Baradar molla (az afgán Tálib második embere) februári karacsi letartóztatása semmit sem változtat az al-Kaida kapcsolatokon és az ópiumtermelésen, hiszen azóta már mindenre van alternatív megoldásuk.

Ady András

Ezek fényében, és figyelembe véve, hogy Ahmadi nyilatkozata természetesen lehet a legyőzöttek kéjszerezés hárítása is, érdemes lenne majd a kandahári offenzíva eredményeiről (amennyiben az sikeres lesz) árnyaltabban, esetleg óvatosabban nyilatkozni.

Ázunk és várunk

Az vesse ránk az első követ, aki nem ezt csinálja...

Ennek ellenére mégiscsak el kell mondani, hogy miként viszonyulnak a bajhoz azok, akiknek segíteniük kellene magukon. Galac alsó városában, ahol hétezer ember ki van téve annak, hogy házát, javait előnti és elviszi az ár, e hétezer közül senki sem tesz semmit. Sörözgetnek, okoskodnak... és várják, hogy más tegyen értük és helyettük valamit. Odavezényeltek több mint ezer csendőrt, tűzoltót és csatlakozott hozzájuk néhány önkéntes – de nem Galacról, hanem Brassóból, Bräilából stb. –, és nekiláttak egy 4,5 kilométer hosszú gát építésének, hogy megvédjék az alsóvárost, hogy a város felkészülten várja, mikor tetöz az ár.

Galacon hétszáz személy él társadalmi segélyből s mint olyan köteles társadalmilag hasznos munkát végezni, amikor szükség van rá. Közülük az egyik éppen sörözget az épülő gát mellett. „Hogy miért nem dolgozom ott én is? Hát Zsehránszky István nem hívott senki.”

Zsehránszky István

Hogy miért nem hívták, arról is szó lesz. De kérdeznénk mi: ő nem érzi, hogy ott kellene lennie a gáton? Sajnos, nem. Sőt a szomszédja sem, akinek a háza már kapott is egy kicsit az árból. A hájtorony nem restelli azt mondani: „Ha jön a víz, odamegyek, és saját kezemmel dobom szét a gátat. Hogy a többiek is lássák, milyen az, ha előnt az ár.” És ezek a sörözők, okoskodók, örökké szabadságon lévőket nevetnek azokon, akik a segítségükre sietnek, gúnyolják őket.

Egy bräilai diáklány, tizennyolc éves önkéntes, a múlt csütörtök óta dolgozik a gáton, előbb Şendreni-ben, most pedig itt, Galacon. Közben hazaszaladt vizsgáznai földrajzból, mert ugye az érettségét nem hagyhatja ki, s le is érettségizett, -9,15-ös általánossal. Ő mesélte: „Mindenki rossz szemmel néz bennünket. Talán azért, mert rendszeren fel vagyunk szerelve, talán azért, mert fiatalok vagyunk, vagy ami szerintük még szörnyűbb: ingyen dolgozunk. Tudom is én. A világnak mindenképpen hozzá kell szoknia, hogy most is, húsz évvel a forradalom után szükség van önkéntesekre.”

Egy húszéves, brassói egyetemista lány pedig arról mesél, hogy a helyiek, akinek a segítségére siettek – és akik helyett tesznek valamit! – gúnyolódnak az önkéntesekkel:

„Van egy kiadó szobánk ma éjszakára, kell-e?” – mintha azért jöttek volna, hogy a napfelkeltét nézzék a Duna-parton. A hatóságok pedig azért nem mozgósítják a társadalmi segélyen lévőket, mert az illetékes tisztviselő szerint ha ott téblábolnának, csak megnehezítenék a munkát: „Tehetetlenek, betegek, lusták... Ha rájuk várunk, elvisz bennünket az ördög és a víz.” Hát ez lenne a tényállás.

Amin azért érdemes egy kissé elgondolkodnunk: miért tűnik el az emberekből a jóézés 20 és 36 éves korok között? (36 éves az a társadalmi segélyből élő, aki saját kezével akarja szétdobni a gátat.) A galaci alvárosban történetek látva az is felmerülhet, hogy túl sokan élnek szociális segélyből ebben az országban. A kocsmák ugyanis is tele vannak velük. Viszont rögtön aktívává válnak, azonnal megjelennek, mihelyt választóra vadászik és valami potyát kínál

Nem bújhat ki a nép a bőréből egyik napról a másikra, még akkor sem, ha nyakán az ár.

valamelyik párt vagy jelölt...

És honnan származik ez az országos méretű passzivitás? Az, hogy mindent mástól várunk – a vajdától, a hatóságtól, pártunktól és kormányunktól, a Kárpátok zsenijétől? – vagy ami a legújabb: „Isărescu apótól”... Talán onnan, hogy ennek a népnek hosszú századokon át nem volt szabad kezdeményeznie semmit, nem volt szabad felelősséget éreznie-vállalnia semmiért, nem volt szabad tennie semmit, csak azt, amit mondtak neki ...

Nem bújhat ki a nép a bőréből egyik napról a másikra, még akkor sem, ha nyakán az ár. És jó, ha tudjuk: most már a zsák alá járt jutottunk. Kiderült, hogy a hatóságok, az előljárók, a kárpáti zsenik is hajszálra olyanok, mint az alattvalóik, pardon: a választóik. Ők is mástól várnak, várnak, várnak... mindent. Amerikától, az oroszoktól, az EU-tól, a Nemzetközi Valutaalaptól, mit tudom én kitél! Aki ad is egy-két morzsát, csak az nem világos, hogy miért. Talán azért, hogy nagyobb bajt ne okozzunk annál, mint hogy vagyunk, megszülettünk, kimúlunk.

Egyébként minden rendben. Ázunk és várunk és ... fogytán az időnk.

Röviden

„Adómániás” Băsescu

„Nem hiszem, hogy létezik olyan jövedelem Romániában, amit ne kellene megadózni. Remélem, január elsejétől a kormány nem áll elő olyan intézkedéssel, hogy növelik az áruforgalmi adót (TVA) anélkül, hogy minden jövedelmet, így a nyugdíjakat is megadózná” – jelentette ki tegnap a közszolgálati rádióban Traian Băsescu. Az államfő azzal érvelt: a 2007-es statisztikák szerint a nyugdíjasok körében 15,7 százalékos a szegénység, a fiatalok körében 37 százalékos.

Csökkent a munkanélküliség

A munkanélküliség júniusban 7,44 százalékra csökkent a májusi 7,67 százalékról, a nyilvántartott állástalanok száma 680 782, vagyis 21 072-el kevesebb, mint egy hónappal korábban, – tájékoztatott tegnap az Országos Munkaerő Ügynökség. Az ANOFM szerint június végén, országosan 7,44 százalékos volt a munkanélküliség, 0,23 százalékponttal kisebb, mint májusban, de 1,44 százalékkal nagyobb, mint egy évvel korábban. Június végén 680 782 személyt tartottak nyilván, 21 072-vel kevesebbet, mint május végén.

Apad a tej mennyiség

A feldolgozó egységek által begyűjtött tehéntejmennyiség az év első öt hónapjában 383 500 tonna volt, 6,2 százalékkal kevesebb, mint 2009 január–május időszakában; csökkent a legyártott sajtok, a vaj és a tej mennyisége, de nőtt a joghurt és a tejfölglyártás volumene – derül ki a statisztikai hivatal (INS) adataiból.

Két dudás egy „márkában”

Folytatás az 1. oldalról

Bár az elnök továbbra is úgy tartja, hátrányos a háromszékiek és Maros megyeiek számára, hogy a Hargita megyei tanács keretében zajlik a munka, a közös cél érdekében fontosnak tartja az együttműködést. Meglátása szerint egyesületben kellene tevékenykedni, hogy megszűnjene az előítéletek és elhalványuljon a politikai háttér – ennek érdekében márkanév-összevonást, valamint közös szimbólumrendszer-használatot javasol, melyet be kellene jelenteni a szabaddalmi hivataloknak. „Nagy a zavar a fejekben, hiszen párhuzamosan fut a két márkanév, illetve megjelent egy harmadik is, a Góbé, amely a Merkúr üzletláncban kínálja a termékeket. Ez ügyben is mihamarabb lépni kellene” – mutatott rá Gazda.

„Szabad préda”

Mellőzve érzik magukat ugyanakkor a háromszéki vállalkozók – értesült lapunk Bagoly Miklóstól, a Kovászna megyei Asimcov kis- és középvállalkozók szövetségének elnökétől. Bár az egyesületvezető nagyon jó kezdeményezésnek tartja a Szé-

Borboly Csaba

Gazda Zoltán

kelyföldi Termék márkanévét, szerinte túl sok indulat keveredett az ügybe. „Tovább kell fejleszteni a gondolatot, nem lenne indokolt szabad prédeként mindenkinek odaadni a márkanév használati jogát” – figyelmeztetett Bagoly, hozzátéve, kell egy közös székelyföldi intézmény, amely kiadja a használati jogot, és ellenőrzi is a termékek minőségét.

„Sajnos Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke nem kereste meg az

Asimcovot ez ügyben” – mondta a vállalkozói szövetség elnöke az ÜMSZ-nek, aki szerint ők képviselik a legtöbb háromszéki céget. Emellett azt is nehezményezte, hogy a tavaly megalakult Székelyföldi Vállalkozók és Egyesületek Szövetségét (SZVESZ) is mellőzték a téma tárgyalásakor.

A népmesei harmadik

Kívülállók számára további bonyodalmat jelent a már-

kanév vitába „becsöppenő” harmadik szereplő megjelenése: az, hogy a székelyudvarhelyi székhelyű Merkúr üzletlánc Góbé név alatt saját kereskedelmi márkát hívott életre, mely szintén a helyi jelleget erősítené, a régió vállalkozóinak fellendítését tűzve ki célul. Jelenleg nyolc, Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában, valamint Gyergyószentmiklóson található üzletből álló piactól a helyben készült termékeknek.

Az együttműködés és egy erős vásárlói tudatosság kiépítését hangsúlyozta Gönczi Dezső, a Merkúr marketingmenedzsere, aki rávilágított a Góbé és a Székely Termék különbözőségére. „A Székelyföldi Termék egy minőségi védjegy, amely a fogyasztók vásárlói tudatosságát ébresztgetné, a helyben készült termékek iránti keresletet ösztönözve, a Góbé pedig egy üzletlánc saját kereskedelmi márkájának termékcsaládját takarja” – magyarázta az ÜMSZ-nek. Határozottan állított, hogy nem akadályozzák, hanem inkább segítik egymást. Hisz az, hogy egy üzletlánc saját kereskedelmi márkát vezetett be, piaci kényszer volt ahhoz, hogy életben maradhassunk a multinacionális versenyben. Például Nyugat-Európában a válság hatására 25 százalékkal nőtt a saját márkájú termékek aránya az eladott termékekhez viszonyítva.” Gönczi szerint a tulajdonosi körnek fontos volt az is, hogy helyben maradjon a pénz, ezáltal a helyi közösséget erősítve. Amint a kritériumrendszer letisztul, a Góbé árucikkek nagy része is pályáz-

ni fog a védjegyre – tudtuk meg a marketingmenedzsertől, aki hozzátette, a Góbé termékek címkein már eleve kihagyták a helyet a különböző minősítések számára.

Önkéntes alapon

Mivel a márkanév használati jogáért sem kérnek pénzt, a termelők, miután megkapják a védjegyhatalmat, maguk rendelkeznek a védjegy használati jogot, a logót a szükséges mennyiségben – magyarázta lapunk érdeklődésére Borboly Csaba. Elmondása szerint a megyei tanács nem fordít pénzt a Székely Termék ügyére, így a védjegy odaítéléséről döntött termékbizottság tagjait sem tudják finanszírozni, munkájukat egyelőre önkéntes alapon végzik.

„Bár egy márka vagy védjegy használati joga nem jelenti egyben a piac biztosítását is, a Hargita megyei önkormányzat segíteni próbálja a termelőket a piacra találsban. Ilyen akciónk volt például a Székely Termékeknek a magyarországi Cora áruházakba való, a termelők számára teljesen ingyenes kijuttatása, ami különben jelentős költségekbe kerülne” – fogalmazott a tanácselnök, aki reméli, hogy a belföldi áruházláncok érdeklődését is sikerül felkelteni. Elsősorban a kezdeti lépések megtételéhez szeretnének segítséget nyújtani, annak érdekében, hogy a termelők tovább már saját útjukat tudják járni – ezért támogatták a különböző termékegyesületek létrejöttét is, hiszen így sikeresebbek lehetnek a kistermelők a beszállítási lehetőségek, megrendelések terén is. ◀

Békejobb csata után

A márkanév körüli bonyodalom akkor kezdődött, amikor a Székely Termék Egyesület (SZTE) a nemzetközi szabaddalmi hivatalnál (OHIM) levédte a Székelyföldi termék védjegyet, és megalkották a logóját is, amely a székely zászló színeire épül. Ezzel párhuzamosan Borboly Csaba tanácselnök kezdeményezésére Hargita Megye Tanácsa is levédte a székelyföldi márkanévét, ezáltal a román országos szabaddalmi hivatalnál (OSIM) és elkészítették a logójukat, melyet az

piros és fekete színek alkotják. A bukaresti törvényszék június folyamán utasította el a háromszékiek keresetét, amely a Székelyföldi márkanév megsemmisítésére irányult, és amelyet arra hivatkozva indítottak, hogy a Hargita megyei önkormányzat eltulajdonította a brandet. Ezt követően a Borboly bejelentette, hogy megalakították a Székelyföldi termék márkanév odaítélő bizottságot, melynek munkájához számítanak a háromszékiek részvételére is.

Válságkezelés az információs társadalomban

Interjú Moldován Józseffel, a romániai távközlési minisztérium RMDSZ-es államtitkárával

Totka László

► **Hogyan járulhat hozzá a telekommunikációs ágazat a válságkezeléshez? Mekkora szerepe van a kormány válsággal szembeni intézkedéseiben ennek a területnek?**

– A válságkezeléshez a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma elsősorban a romániai közhivatalok, intézmények digitalizálásával járulhat hozzá, ami azonnali költségcsökkentést jelentene az ország költségvetésének. Ugyanakkor az új szakemberek képzése közvetve jövedelmet generálhat az oktatóknak, illetve a szakképzésnek, a digitalizálás-rendszerek építőinek.

► **Milyen szerepe van az üzleti környezet javításában a telekommunikációs eszközöknek?**

– A távközlési minisztérium

által indított programok hozzájárulnak a cégek hatékonyságának növeléséhez, az információs hálózatokra alapozott átszervezés által. Az elektronikus kereskedelem fejlesztése, illetve a kis- és középvállalkozások nemzetközi piacra való bejutásának támogatása szintén serkentheti a hazai üzleti környezetet, az online oktatási alkalmazások használatának kibővítése révén.

► **Ezt az ágazatot mennyire érintette a krízis?**

– A válság természetesen ezt a területet is érintette, viszont az ágazat érzékenyebb a piacra, legalábbis érték szempontjából. De érdemes megjegyezni például, hogy ami a piacrészesedést illeti, a Cosmote növekedést jelentett.

► **A kommunikációs tárcának tulajdoni érdekeltége van a telekommunikációs**

cégekben (Romtelecom, Radiocom), és a területet szabályozó hivatal nem független, ami miatt az EU eljárást indított Románia ellen. Mi várható ez ügyben? Eladja az állam a részvényeit?

– Nem, az állam nem szándékozik eladni a részvényeit, függetlenül az ANCOM-t szabályozó törvénymódosítástól.

► **Az alternatív kábelszolgáltatók Romtelecom felé fizetendő díjainak csökkentése merült fel nemrég lehetőségként. A lakossági kábelszolgáltatók árak hogyan változhatnak a közeljövőben ennek, vagy egyéb tényezőknek a hatására?**

– Nem valószínű, hogy a díjcsökkentés befolyásolná a végfelhasználó felé kiállított számlát, a piac árát csak a kereslet és a versenyhelyzet módosíthatja.

Forok: ÜMSZ/Archív

► **A jövő egyre inkább az internetről szól, mennyire szoríthatja ki a számítógép a jövőben a televíziót életünkben? Mi várható a 3G területén Romániában (amely a Deloitte szerint az idei évben a legérdekesebb fejlődési terület)?**

– Véleményem szerint az internet nem fogja kizárni a tévét, lévén, hogy a televízió is fejlődik még, ha nem is olyan gyors iramban, mint az internet. Példáknént megemlíthetnénk, hogy Romániában 2011-ben az analóg tévésugárzás átalakul digitális sugárzássá, de még ennél érdekesebb az IP TV-rendszer, ami tulajdonképpen nem más, mint egy informatizált tévéadó, amely interaktív módon képes az adást biztosítani. Egyébként a két rendszer nem arra hivatott, hogy egymást kizárja, mint inkább arra, hogy elősegítse mindkét területet.

Szabad préda a patikai méreg

Bár törvény van rá, nincs megoldva a lejárt szavatosságú gyógyszerek biztonságos tárolása

ÚMSZ

„Majdnem elvesztettük a három éves kislányunkat azért, mert a lépcsőházban félig tele gyógyszeresdobozt talált, a tartalmát pedig megette” – panaszkodott lapunknak N. László. A marosvásárhelyi szülő azért fordult szerkesztőségünkhöz, mert a szerencsés kimenetelű baleset után tudni szeretné, hogyan kerülhetők el az ilyen vészhelyzetek. „Mint kiderült, valaki felelőtlenül eldobta a lejárt szavatosságú altatóját, mi pedig a kórházban kötöttünk ki a gyerekkel. Ha egy kicsit kevésbé figyelünk oda, tragédiába torkollik a véletlen” – meséli a szülő.

Van rá törvény, de nem ismerik

A lejárt szavatosságú gyógyszerek tárolását törvény szabályozza, de ezt nem csak a civil lakosság nem ismeri: lapunk kérdései alapján kiderült, hogy az illetékes hatóságok sem tudnak mindenhol erről. Abrán Tünde, a székelyudvarhelyi Tünde gyógyszerész vezetője úgy véli, jóérzés kérdése, hogy a gyógyszertárak beveszik-e azokat a készítményeket, amelyekre eredeti tulaj-

donosuk már nem tart igényt. „A patikák amúgy is szerződéses viszonyban vannak a használaton kívüli készítmények megsemmisítésére szakosodott intézményekkel, éves díjat fizetünk ezért, ha a vásárlók visszahozzák a termékeket, akkor mi továbbítani tudjuk a felesleget” – magyarázta a patikus. Csík-szeredában azonban hiába érdeklődtünk: nem találtunk olyan patikára, ahol átvették volna a lejárt szavatosságú gyógyszereket. A megkérdeztük arra hivatkoztak, hogy ez többletköltséget jelent a gyógyszertár számára, azt pedig nem téríti meg senki.

A kolozsvári patikusok viszont megerősítették: kijelölt gyógyszertárak vannak a készítmények gyűjtésére, és nagyon szigorú szabályok szerint kötelesek is átvenni ezeket a termékeket. Külön jegyzőkönyv szerint rögzíteni kell, milyen hatóanyagot tartalmaznak a feleslegessé vált gyógyszerek, és a tárolás, illetve elszállítás ennek megfelelően történik. A begyűjtésért felel az átvevő gyógyszerész, az adminisztrációért, a szállításért és tárolásért a gyógyszertár vezetője is: évente kétszer jelentést kötelesek tenni az ilyen módon kezelt hatóanyagokról.

Kevesen tudják: érdemes bevinni a gyógyszertárakba a lejárt szavatosságú gyógyszereket Fotó: archív

Amit tudni kéne

Az általunk megkérdezett kolozsvári, Monostor negyedik patika tulajdonosa és a székelyudvarhelyi Tünde patika vezetője egyformán azt állítja: nem a begyűjtés mikéntjével, hanem a civilek tájékoztatásával van a baj. „Sokszor évtizedekig hányó-

dik a fiókban egy-egy nagyon veszélyes gyógyszer, és amíg az emberek rá nem kényszerülnek, nem gondoskodnak a tárolásáról. Amikor valamért esedékes lesz a rendcsinálás, akkor egyszerűen bele-söprik a pirulákat a kukába, és nem tudják milyen tragédiát okozhatnak” – figyelmeztetett a lapunknak nyilatkozó

patikus. Székelyudvarhelyen nemcsak a patikák, hanem egy hulladékgyűjtő cég is felfigyelt a problémára. Tóth László, a vállalat igazgatója azonban arról számolt be: ahhoz, hogy a lejárt készítmények gyűjtését is megszervezhessék, hosszadalmas procedúrát kell végig járniuk, várha-

tóan ősszel kapnak engedélyt. „Jelentős beruházással jár ez a kezdeményezés, például speciális hűtőkocsit kell vásárolnunk” – magyarázta az ÚMSZ kérdésére a vállalat igazgatója. Ambrus László, a környezetvédelemre szakosodott Agora Munkacsoport vezetője úgy véli: sürgősen lépni kell a hatékony gyógyszergyűjtés és tárolás érdekében. „Ha a különböző adatokat, pirulákat beleöntjük a lefolyóba, WC-be, akkor az előbb utóbb visszajut hozzánk, számos tanulmány bizonyítja hogy ez milyen veszélyes” – figyelmeztet Ambrus. Magyarországon például 2015-ben kezdni el működését az a szennyvíztisztítási rendszer, amely kiszűri a vizekből a különböző antidepresszánsokat, a női fogamzásgátló szerekből származó hormonmaradványokat. Ezeket ugyanis a jelenlegi technológiákkal nem tudják semlegesíteni, tisztítani. „Így a férfiaknak arra is fel kell készülniük, hogy egy-egy pohár vízben ott vannak a női fogamzásgátló szerek női hormonjai, a felelőtlen gyógyszer-tárolás és megsemmisítés miatt már megsumozni sem veszélytelen” – mondta az Agora vezetője. ◀

Áradások árduzzadásokkal?

Munkatársunktól

Újabb húsz embert telepítettek ki a katasztrófa-elhárítás munkatársai az ország árvíz sújtotta területeiről: kilencven települést árasztott el a víz tegnap. A helyzet súlyosságát jelzi, hogy országsszerte három-ezer szakember dolgozik folyamatosan az árvíz-károk enyhítésén, valamint az árvízvédelmi rendszerek megerősítésén: tűzoltók, katonák, rendőrök és csendőrök dolgoznak a gátakon. Galacon sikerült befejezni a hét elején elkezdett, Emil Boc által megígért ideiglenes védőgátat, amely úgy tűnik, sikeresen ellenáll az áradó Dunának.

Nem tudni, miből folynak a helyreállítási munkálatok Fotó: Mediafax

Az előrejelzésekkel szemben tegnap mégsem tetőzött a Duna, a folyami vízszint várhatóan hétvégén éri el a maximumot.

Újabb esőzések jönnek

Az Országos Meteorológiai Intézet sárga veszjelzést bocsátott ki az északi megyékre vonatkozóan, narancssárga veszjelzés hat megyében van érvényben: továbbra is fokozott az árvízveszély Suceava, Neamț, Beszterce-Naszód, Maros és Hargita megyékben. Itt a várható csapadékmennyiség elérheti a négyzetméterenkénti 60-70 litert is. Az árvíz következményeiről és a kárelrendezés lehetőségeiről

megoszlanak a vélemények. Az Agrostar Szövetség közleménye szerint az élelmiszerárak akár 8-10 százalékkal is nőhetnek a katasztrófa miatt, az agrártárca szakállamtitkára, Adrian Rădulescu azonban badarságnak nevezte a prognózist: 9 millió hektár termőföldet hasznosít a hazai mezőgazdaság, és csupán 250 ezer hektárt árasztott el a víz – figyelmeztet a tisztségviselő.

Pénz van is, nincs is

Traian Bănescu államfő tegnap a román közszolgálati rádióban azt nyilatkozta, hogy nem áll Románia rendelkezésére semmilyen forrás a további árvíz-károk enyhítésére, költségvetési átcsoportosításra van szükség. Az államfői bejelentéssel ellentétben tegnap mégis kiderült, hogy még azt a 11 millió eurónyi segílyt sem használta fel Románia, amelyet a 2008. júliusi árvizek után folyósított az Európai Szolidaritási Alap. Akkor ezt a pénzt csak részben használták fel az árvíz sújtotta települések. 2009 decemberében egy kormányhatározat révén a megmaradt összegeket szétosztották Suceava (4 millió euró), Maramaros (1,3 millió euró), Botoșani (2,2 millió euró), Iași (2 millió euró) valamint Neamț (2.1 millió euró) megyék között. ◀

HIRDETÉS

2010. július 11-én, vasárnap du. 6 órakor a Kétágú templomban (Magyar utca 41)
Duminică 11 iulie 2010, ora 18 la Biserica Reformată cu două turnuri (21 Decembrie 41)

KONCERTEK AZ ORGONÁÉRT
CONCERTE PENTRU ORGĂ
ZENÉS ÁHÍTAT / MEDITAȚIE MUZICALĂ

Adorjáni Fülöp Wosch

Ágota orgona / orgă István zongora / pian Ralf orgona / orgă
Csenge oboa / oboi Réka-Zsuzsánna ének / voce (Németország / Germania)
Réka cselló / violoncel (Németország / Germania)

Műsor / Program: J. B. Loeillet, J. S. Bach, F. Chopin, P. Fletcher, J. Alain

A BELÉPÉS DÍJTALAN / INTRAREA LIBERĂ
Adományával az orgona felújítását támogatja. Köszönjük!
Donăția d-voastră va ajuta la restaurarea instrumentului. Mulțumim!

Jövendő művészek a jelenben

A kolozsvári Művészeti és Design Egyetem végzős diákjai beledolgozták műveikbe környezetük, életterük új elemeit, a számítógéptől kezdve a pillepalackig; művészetük tehát nem az életüktől távol eső tartomány. A vizsgamunkákból nyílt kiállítást, az Expo Transilvania épületében tekinthették meg az érdeklődők.

Baló Levente

► Mindjárt az épület bejárata előtt fogad egy szobor-együttes, Széll Attila *Egészségügyi hal/Egészséges hal (Pestele sanitar)* elnevezésű munkája. Ezekkel az installációkkal már találkoztunk Kolozsvár főterén néhány héttel ezelőtt, egy nagyobb kiállítás keretében. Itt mégis erősebben hat, mert csak ez a szoborcsoport van, és hála a kedvezőbb időjárásnak, jobban körbejárható. Jól kidolgozott munka, amely hatásában hátborzongató, ahogyan a szemégyűjteményből összeállnak a haltestek, préselve, égetve, hegesztve.

Technikák határán

A terembe belépve a festészeti szakos diákok munkái fogadnak. A munkák legnagyobb részén látszik a klasszikus alapoknak az elsajátítása, a hagyományos forma-

leképezéssel élnek. Ennek jegyében a tárlat egyik legkiemelkedőbb munkája, méreténél fogva is Silviu Pavel *Human project* című kép-együttese. Két portrét láthatunk, amelyek a hiperrealizmus jegyeit viselik, a fényképszerűen hiteles arcok úgy vannak megfestve, hogy a szemlélődő csak nagyon nehezen döntheti el, fotóról vagy festményről van szó. A fotografikus hatást erősíti az is, hogy a portrék távol állnak a hagyományos portréfestészet beállításaitól, inkább elkaptak arcokról van szó, a pillanatnyiság látható rajtuk. A festészeti munkák között láthatunk utcaképeket, repülőtéri csoportképet, de különböző iskolák hagyományai szerint elkészített ikonokat is.

Újrahasznosítás, mint téma és eszköz

A kerámiaázást elsősorban, mint funkcionális tárgyal-

Az interaktív, hulladékokból készült alkotások egy új irányzatot képviselnek

A szerző felvétele

tást ismerjük, de a végzősök munkái más irányba tartanak, a tárlókban önálló képzőművészeti alkotások jelennek meg. Csorvasi-Szabó Attila *Emberi újrafelhasználás (Reciclare umană)* címmel egy Recycling Bin feliratú dobozba számozott csecsemők halmozát mintázta meg. Tamas Ioana Alexandra *Emberi fal (Human Wall)* címmel egy női testet mintázó falat épített. Amint az alkotótól megtudtuk, saját testéről vett negatív alapján készítette az alapot, amit később darabokra szedett és meg is sokszorozta. A tömött téglákat néhol nyitottak váltják fel, ezáltal kis fiók- vagy ablakszerű formák jönnek létre, ezek a fal gyenge pontjait képezik,

„éppen az emberi nyitottság törheti meg a falat” – vallja az alkotó.

Bajusz Katinka, elmondása szerint, egyfajta társadalomkritikát gyakorolt, amikor *Kalitka – Tér* címmel egy olyan plasztikai együttest hozott létre, amelyben fordított a rangsor: a kalitkában emberek laknak, a madarak pedig szabadon üldögélnek a fán. A kalitka lakóinak nincs arca. „Az arcnélküliség az elszemélytelenedés miatt van, elsősorban a média hatására, amely a legmanipulatívabb eszköz a mai társadalomban” – mondta el a végzős diák, majd hozzátette „Minimalista tereket akartam létrehozni, érzékeltetve a kiet-

lenséget, ezért nem használlok színeket sem, csak a madarak színesek.”

Sereghajtók a fotoszakosok

A végzősök seregszemléjén a fotográfia szakos diákok munkái mutatkoztak a legerőtelenebbnek, számtalan ismételtetés és sablonos megoldást láthattunk. A mezőnyből némiképpen kiemelkedik Nagy Ludovic: *Hát (Dos)* című munkája. Egy jó elgondolás, amely azonban kifejtetlen marad, mindössze négy képből áll. Meztelen emberi hátakat fényképezett sötét háttér előtt, portrészzerű megvilágításban, és valóban ezek a hátak nagyon beszé-

dessé válnak, ellentmondva a háthoz köthető sztereotípiáknak. A grafikusok munkái sokszínűek a maguk különbözőségében, a komputergrafikától kezdve az installáció jellegű megvalósításokig, köztük sok erős munkával. A munkák többségében, mintegy kötőelemként, jelen van a város. Egyik diák Kolozsvár apokalipszisét rajzolja meg, amint az őserdő és a vadak ellepik a város emblematikus épületeit. Egy másik diák, Diana Oțet, egy fiktív történetet rajzol meg, amely során több árvíz következtében különböző rétegek tevődnek egymásra a városban. Sipos Ruth-Boglár az elnéptelenedett hajnali utcákat festi meg szénrajzaiban, az üres terek a fény és az épületek drámáját előadva.

A művészet a gravitáció fölött

Befejezőképpen, indulásunkhoz visszakanyarodva, egy szobrászati munkát említünk, Stanca Pop alkotását, amelynek címe *Ésöverte levelek ünnepe közeledik*. Az elsárgult őszi leveleket méteres nagyságban különböző fémdarabokból formázta meg döbbenetes hitelességgel. A fémlveleket éppen a hullás különböző fázisaiban láthatjuk, és szemlélve ezt a munkát, szemtanúi lehetünk annak amint a fémlmezek lebegni kezdenek megcáfolva a gravitáció törvényeit. ◀

Röviden

Híd Fesztivál Szatmárban

Többek között Vona Gábort, Csúri Istvánt, Wittner Máriát, Raffay Ernőt és Buzánszky Jenőt várják előadónak a július 15-én Szatmárnémeti közelében, Sándorhomokon kezdődő II. Partiumi Híd Fesztiválra. A rendezvényen egyebek mellett lesz lovasíjász, karate és nomád harci bemutató, táncház, bor- és pálinka sátor, könyv és filmsátor, valamint koncertek.

Véndiákok találkozója

A világ minden tájáról, csaknem háromezer személyt várnak a hétvégén Szatmárnémetibe a Kölcsey Véndiákok XIX. találkozójára. A rendezvényt évek óta úgy tartják számon, mint Erdély legnagyobb öregdiák-összejövetelét, ahová még az Amerikába vagy Ausztráliába elszármazottak is hazatérnek. A kétnapos program most is péntek délelőtt 11 órakor a Kölcsey Főgimnáziumban rendhagyó osztályfőnöki órával kezdődik, amire harmincnál több egykori osztály, köztük 10, 15, 25, 40, 55 és 60 éve végzetek is előre bejelentették részvételüket.

Visniec-dráma az éterben

Sipos M. Zoltán

► Lázasan folynak a Kolozsvári Rádió stúdiójában az újabb rádiójáték, Matei Visniec *Madrox – Három éjszaka* című drámájának hangfelvételei. „Harmadik alkalommal rendezek rádiójátékot. Először 2008-ban kértek fel arra, hogy próbálkozzak meg ezzel a műfajjal. Legutóbb tavaly dolgoztam egy Hatházi-darabon és most Visniec került terítékre, aminek a szövegét jómagam fordítottam. Azt hiszem, hogy annak ellenére, hogy a legtöbb színházi ember nehéz darabnak tartja, tökéletesen belesimul a rádiójáték műfajába, mivel az egész mű a nyelvi komikumra épül. Úgy gondolom, hogy a rádiójáték műfajának sajátosságai és ennek a drámának a hangulata, remekül kiegészítik egymást” – nyilatkozta lapunknak a rendező. Patkó Évától megtudtuk azt is, hogy hagyományélesztés és hagyományteremtés volt a szándéka, amikor két évvel ezelőtt úgy döntött, rádiójáték rendezésével próbálkozik. A rendezővel elmondása szerint, amellyel, hogy nagyon szereti a rádiójáték rendezést, komoly feladatként éli meg ezt a munkát: felelevení-

Patkó Éva a rádiójáték műfaját élesíti újra

Fotó: Biró Zoltán

teni, illetve újra megteremteni a műfaj hagyományát. „Korábban az ötvenes-hatvanas-hetvenes években virágkorát élte ez a műfaj, nagyon sokan hallgattak színdarabokat a rádióban. Számomra teljesen érthetetlen, hogy az utóbbi időben szinte megszűnt létezni” – mutat rá a jelenségre a fiatal színházi rendező. Ugyanakkor megjegyzi, ha kicsit szóba állunk a közönséggel rögtön kiderül, hogy sokan érznek nosztalgia a műfaj iránt, igény van rá. „Ez egy olyan plusz mozgatórugó, ami azt mondatja velem, hogy érdemes és szükséges rádiójátékokat készíteni. Nyilván egy szűk, idősödő korosztálynak

van igénye erre, viszont azt hiszem, hogy a kortárs alkotások megrendezésén, bemutatásán és sugározásán keresztül a fiatalabb generációk is megszeretik és igényelni fogják” – vélekedett lapunknak Patkó Éva. A Visniec-dráma rádiójátékba való átültetésének munkálatai már javában folynak Kolozsváron. Antal Csaba, Benedek Botond Farkas, Dénes Gergely, Mezei Gabriella, Veress Albert színművészek közreműködésével megvalósuló rádiójáték a magyar rádióállomások frekvenciáján lesz hallható, illetve Székelyudvarhelyen a 3. Dráma Kortárs Színházi Fesztivál keretében, októberben. ◀

Szótárlat

A Michelangelo-kód

Titkos üzenetet vélnek felfedezni a kutatók Michelangelo Buonarroti egyik freskóján. A vatikáni Sixtus-kápolna mennyezetén öt évszázada megcsodálható festményen, amely *A világosság és a sötétség szétválásztása* címet viseli, olyan részletre bukkantak, amely érdekes kérdéseket vet föl. Dan Brown világsikert aratott krimije, *A Da Vinci-kód* megjelenése óta (amit nem volna szabad sem a vallás és a hitbuzgalom, sem az ateizmus szemszögéből valóként értelmezni; úgy kellene olvasnunk, hogy a könyv az, ami: izgalmas és jól megírt, fikciós bűnügyi regény, de semmivel sem több) a hasonló – olykor egy kaptafura húzott – történetek soha nem tapasztalt hulláma árasztotta el a könyvkereskedéseket. Mint tudjuk, epigonok mindig is voltak és maig vannak; az utánzás nem egyszer kifizetődőnek is bizonyult. Most azonban másról van szó (noha joggal feltételezhető, hogy előbb-utóbb ez a teória is megihlet majd valamely tollforgatót): amerikai agykutatók bizton állítják, hogy Michelangelo a quattrocento és a seicento fordulóján híres festményével a Vatikánt bírálta meg. *A Neurosurgery (Idegsebészet)* be-

szédes című szaklap hasábjain Ian Suk és Rafael Tamargo cikket jelentetett meg, amelyben a két szerző részletesebben is kifejti feltételezését. A tudósok az áll és a gége között egy emberi agy megjelenítését vélik látni – méghozzá az anatómiában jártas Michelangelóra jellemző aprólékos kidolgozásban. A művészettörténészek mindig is elámulnak a művész Isten-ábrázolásainál a nyak vélt torzulásain. Ezúttal azonban nem hibáról lehet szó, hanem egy férfi agyvelőjéről (kifejezetten férfiagyvelőről) – legalábbis az amerikai tudósok állítása szerint. Az amerikai urak rejtett bírálatot feltételeznek az elhelyezés hátterében. Michelangelo ugyanis rendszeresen összetűzésbe keveredett a Szentszékkal. Elvégre a művész hullák boncolásával bővítette az emberi testről, annak felépítéséről szerzett ismereteit – az egyház nemtetszésére. A reneszánsz festő azonban magától értőddően nem akarta nyíltan megsérteni legfőbb munkaadóját. Így vagy úgy, a felvetés több mint zseniális, tán még a reneszánsz művésznél is zseniálisabb. Elvégre most megint van egy kis időre miről beszélni.

Gyulay Zoltán

Romániafób Hollywood?

Farkas István

► Európa Hollywoodja a Duna mentén Budapest, amelynek jobban megy, ha az eredeti Hollywood Kaliforniában gazdasági nehézségekkel küzd – írta egy nemrégiben megjelent cikkében a *The New York Times*. A külföldi filmeknek bevezetett hús százalékos adókedvezmény miatt Párizsban forgat Hollywood több neves rendezője – adta hírül a *Reuters*. Románia azonban egyre több hollywoodi pénztől esik el, ugyanis nem teremtett jogi keretet, amellyel stimulálná a filmgyártást.

Budapest, Európa Hollywoodja

Tavasszal nyitotta meg Budapest Európa legmodernebb filmstúdió komplexumát a legnagyobb hollywoodi független stúdió. A Raleigh Studios 17 milliárd forintos (25 milliárd lej) beruházás, mely teljes körű produkciós szolgáltatásokat nyújt mind a játékfilmek, mind pedig a reklámfilmek és televíziós alkotások elkészítéséhez: az előkészítéstől a forgatáson át az utómunkáig. Így nem csoda, hogy a producerek Los Angelesből Budapestre költöztetik produkcióikat, amivel az ország is jól jár. A *The New York Times* információi szerint a Magyarország 2004 óta több mint megtízszerezte a külföldi filmekből és koprodukciókból eredő bevételeit, amely 2009-ben elérte a 157 millió dollárt. A gazda-

Fotó: Tofin Levente

Tudor Giurgiu producer szerint ösztönző csomagok hiányában jelentős hollywoodi pénztől esik el Románia

sági előnyök mellett a filmeseknek kifejezetten tetszik, hogy anélkül tudnak a különböző helyszíneken forgatni, hogy lerohanának őket a turisták viszont panaszkodnak a bürokráciára, és több esetben a lakosság homogén jellege is hátrány. A lap szerint a külföldi cégeket ellenállás fogadta néhány helyi filmgyártó részéről, amelyek attól tartottak, hogy egy hollywoodi invázió popkultúrával szennyezi be a szolgai módon Amerika-barát országot.

Elesünk a hollywoodi pénztől

Tudor Giurgiu producer, a Libra Film Stúdió tulajdonosa az ÜMSZ megkeresésére elmondta,

a producerek egyértelműen a költségek csökkentése miatt választják az amerikaiaknál olcsóbb, közép-kelet-európai helyszíneket. Meglátása szerint azonban Románia egyre többször esik ki a hollywoodiak látóköréből. „Bukarest úgy tűnik lekészte ezt a vonatot, azon egyszerű okból kifolyólag, hogy nem sikerült vonzó jogi, úgynevezett ösztönző csomagot készítenie, mint Magyarország vagy Csehország, amellyel stimulálná a filmipart” – magyarázta Tudor Giurgiu, majd hozzátette: „a hollywoodi produkciók mindaddig nagy ívben elkerülnek Romániát, amíg a kormány sorozatosan figyelmen kívül hagyja a román filmesek számtalan kérését és javaslatát.”

Arra a kérdésre, hogy a hollywoodi „invázió” milyen hatással lehet a helyi produkciókra a producer a magyarországi szakemberekkel ellentétben bizakodó. „Egy esetleges hollywoodi dömpingnek nem lehet negatív hatása az autochton produkciókra. Ellenkezőleg, csak tanulhatunk tőlük, már ami a professzionizmust illeti” – nyilatkozta lapunknak Giurgiu. A producer azt is kiemelte, hogy a Romániában forgatott filmek emblémái lesznek az országnak, akárcsak az ország a produkcióknak. Példaként említette Anthony Minghella 90 százalékban Romániában forgatott *Hideghegy* (*Cold Mountain*) című filmjét, Costa Gavras *Amen*-jét. ◀

Száz szó

A választ épp úgy el lehet kapni, mint egy vírusfertőzést, állítják egy több évtizedes kutatás szerzői. Több amerikai egyetem – Harvard, Brown és California – tudósai által végzett vizsgálatok eredményei szerint egy barát vagy egy közeli rokon válása akár 75%-kal is megnöveli annak valószínűségét, hogy az illető is hasonló lépésre szánja el magát. Egy távolabbi ismerős vagy egy kolléga válása 33%-kal növeli az esélyeket. A gyerekek meglete „normalizáló” tényezőnek számít, egyfajta védelmet biztosít ezzel a „szociális járvánnyal” szemben. A kutatók végkövetkeztetése szerint a választ olyan kollektív jelenségként kell tanulmányozni, amelynek hatása túlmutat a két érintett felel. Túlmutat, persze – többnyire egy harmadik személyig.

(szücs el)

Röviden

Visszatér a köztévébe Traian Bănescu államelnök

Hosszú idő után Traian Bănescu ismét a közszolgálati televízióban szerepel. Az álamfő a *TVR 1* ma esti műsorának lesz a vendége. Mint ismeretes, az elnök korábban azt nyilatkozta: amíg Alexandru Sassu a közszolgálati televízió igazgatója, addig nem hajlandó megjelenni a tévé műsoraiban. A parlament a napokban az államelnöki hivatal által javasolt Alexandru Lăzescut választotta meg a köztelevízió elnök-vezérigazgatójának.

Új filmbe kezd Sergiu Nicolaescu veterán rendező

A kommunista Románia volt nemzeti ünnepe, augusztus 23-a a fő témája Sergiu Nicolaescu veterán román rendező legújabb filmjének – írja a *Puterea* című napilap. A *Högvertya* (*Candele de zăpadă*) munkacímű új filmet kizárólag Romániában tervezi forgatni Sergiu Nicolaescu.

Médiagnózis

Kövéredik a média

A *Kövérek* (Gordos) című, 2009-es spanyol film nemzetközi sikere után újabb „hájhullám” lepi el a médiát: az amerikai ABC Family csatornán színre léptek a *Huge* (Óriási) című sorozat túlsúlyos szereplői. (Érdekes egybeesés, hogy a japán közszolgálati televízióban levették műsorról a nemzeti sportnak számító szumót.) A médiavilágot statisztikái szerint a sorozat a 19–49 éves nők rétegéből hódította meg a legtöbb nézőt; az első részt 2,5 millióan követték. Meg kell jegyeznünk azt is, hogy míg az Egyesült Államok köztudomásúlag élen jár a súlytöbblettel küszködők statisztikáiban, addig az „öreg kontinens” sikeresen küzdött az ellen, hogy az elhíjasodás kul-

turális jelenséggé növekedjék. Ebből kifolyólag amíg a spanyol keserű komédia esendőségükben, esetenként megesettségükben mutatja be a földrengető hájtömegeket hordozókat, addig az amerikai tévésorozat nagyon is pozitív imidzsét kelti a kövérségnek. A nézőszám-becslések azt mutatják, hogy az amerikaiak szívesen követik ennek az „Óriás-sorozatnak” az eseményeit. Ez a statisztika azt igazolja, amit eddig is tudunk a médiáról: szeret olyan tükört mutatni a világnak, amelyben a lehető legtöbb ismerjenek önmagukra. Valószínű, hogy a horrorfilmek, a brutális rombolásokat és gyilkolásokat bemutató akciófilmek hatalmas kasszasikerei is erre

a jelenségre vezethetők vissza. A média tehát egyfajta „szelep”-szerepet játszik a sérült vagy frusztrált társadalmakban, amelyben látszólag károkozás nélkül ki lehet eresztetni a frusztrált emberek kényszerképzeteit. Azonban ezek a „megoldások” csak a média számára váltak be, vagyis sok pénzt hoztak a populáris adástípusokat futtató csatornák számlájára. Ugyanakkor azonban a média, és főleg a mozgóképek által könnyen manipulálható gyerekekben, fiatalokban téves képzetet ültetett el a világ rendjéről. Félő, hogy a kövérséget népszerűsítő sorozat is inkább lustaságot és a sportolásra szánt idő csökkenését vonja majd maga után, és nem az amcsi pro-

ducerek vágya teljesül be, mely szerint a nézők ezentúl toleránsabbak lesznek a kövérek iránt – ez bántóan átlátszó marketingözveg. Az antikvitásból fennmaradt rajzok, szobrok arról üzennek, hogy akkoriban az egészséges, agilis, erős, kitaró ember volt a „menő”. A 21. század elején már a kövérség dicsőítését végzi a média. Döntünk az antikvitás óta érvényes testarány-ideálok mellett, vagy hízzunk el, mint kedvenc színésziünk az *Óriások* című sorozatból? Félő, hogy a sorozat nagy sikere azt fogja indukálni, hogy az öntudatlanabb emberek innen választanak modellt maguknak.

Péter Árpád

Jöjjen velünk cirkuszba!

A magyarországi Safari cirkusz július 12-éig Bukarestben, a Carrefour Vitantis parkoló mellett tartózkodik. Küldje be egy egzotikus állat nevét, ami Ön szerint a cirkuszban látható, sms-ben, a 0788-622 448-as telefonszámra. A helyesen válaszolók között 8 darab cirkuszjegyet sorsolunk ki.

Beküldési határidő: július 10., 12 óra.

HIRDETÉS

Késik a magyar médiaalkotmány

ÜMSZ

► A Fidesz hétfőn ismét elhalasztotta az Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) és az Országos Rádió és Televízió Testület (ORTT) összevonásáról szóló törvénytervezet szavazását. A halogatás oka az *Index* információi szerint az lehet, hogy a törvényt össze kell hangolni az uniós irányelvekkel.

Az *Index* „Európai Bizottsághoz közeli forrásai” szerint Brüsszel legfontosabb kifogása, hogy az újonnan felállítandó Nemzeti Média- és Hírközlési

Hatóság függetlenségét nem biztosítja formálisan sem a médiát és a hírközlést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló törvény. A tervezet szerint a médiahatóság elnökét maga a miniszterelnök nevezné ki, ráadásul szokatlanul hosszú időre, kilenc évre. „Az Európai Unió többek között az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben próbálja összehangolni az egyes tagállamok médiaszabályozását, a médiapiacról szóló uniós irányelvek azonban hagyományosan nagyon széles mozgásteret engednek a nemzeti szabályo-

zásnak. A médiaalkotmány legtöbb eleme összeegyeztethető az uniós joggal, de a médiahatóság legalább elvi függetlensége már információink szerint Brüsszelnek is fontos” – írja az *Index*.

A törvényhozási folyamat leállítására egyébként az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) már felszólította csütörtökön a magyar kormányt. Az EBESZ sajtószabadság-képviselője, hangsúlyozta, hogy kérésük a közszolgálati médiát és az NHH-t és az ORTT összevonását elrendelő törvényekre is vonatkozik. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. július 9.

A nap filmjei

Antena 1, 20.30

Az árnyékember

Steven Seagal egy nemzetközi kémhálózatot veszi fel a harcot, hogy megmentse lányát és megakadályozza egy halálos vírus elszabadulását. Amikor a C.I.A. néhány renegát ügynök egy vegyi fegyvert próbál kicsempészni Amerikából, az ex-ügynök Jack Foster használják hordozónak. Az akkor még mit sem sejtő Jack Európába utazik, ahol egy titokzatos ügynök elrabolja a vele tartó lányát.

m2, 23.05

Az osztály

Joosep az osztály lúzere, kegyetlen tréfák célpontja. Apja katona, ezért az a véleménye, hogy fiának meg kell védenie magát. Kaspar új fiú az osztályban. Egy napon, amikor a fiúk meztelenre vetkőztetik Joosepet, és belövik a lányöltözőbe, Kaspar úgy dönt, hogy megvédi osztálytársát. Egy megalázó eset után úgy döntenek, kölcsön veszik Joosep apjának fegyvereit, és bosszút állnak.

DUNA TV, 23.25

Ha én gazdag lennék!

Aldo Bonnard úgy érzi, az élete összeomlott, ám ekkor nyer a lottón. Először arra gondolt, megosztja az örömhírt hitvesével is. De rájön, hogy imárott neje megcsalja. Gondolkodóba esik: ha most szólna feleségének, akkor a váláskor a nő elviszi a nyereséget, ha viszont úgy tesz, mintha a válás után nyert volna, akkor a feleség csak az övé marad.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közélet 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnagyedőra, Délutáni váltás 16.00 Hírnagyedőra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Mozgástér 17.00 Napóra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 9.30 Világjáró 10.00 A dzsungel könyve 11.25 Zorro (am. kaland sor.) 11.50 Carlo és vendégei 11.25 Derrick (német krimisor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 Térkép 15.50 Mundi Romani 16.25 Mi vagyunk az unió 16.45 Szórvány 17.15 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 18.00 25. szélességi fok Délre (francia sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 19.50 Dunáról fúj a szél (ism. sor.) 20.00 Klímaválság (dokumentumf.) 20.50 Az én csajom (thai. vígj., 2003) 22.45 Sport hírek 22.55 Felelet az életnek 23.25 Ha én gazdag lennék! (francia vígj., 2002) 1.10 Bárhol is vagy (olasz filmdráma, 2004) 2.35 Kikötő - Friss (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek 7.30 Az első órában 8.00 Ormányos család 8.25 Beaver mindent megold (sor.) 8.55 Miss Universe Románia 9.10 B.D. a hegyekben és a tengeren 11.00 Profil, történet, szereplő 11.35 Szerelmi bizonyíték (sor.) 12.35 A palota ékköve (sor.) 13.45 FIFA 2010, info (live) 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.30 Dale Chihuly munkáiban 16.00 Nagyvilági szemle 16.35 2010-es FIFA bajnokság, info 16.45 A kis Dorrit (minisor.) 18.45 A palota ékköve (sor.) 19.55 Miss Universe Románia 20.00 Hírek 20.45 Sport 21.00 2010-es FIFA bajnokság, info 21.20 Miss Universe Románia 22.30 Telegazda 23.50 Az illúzió mesterei 0.15 Csillagközi romboló (am.-ang. akció sor.)

VIASAT 3

9.20 Gyilkos sorok 10.20 Smallville 11.10 Testvérek (sorozat) 12.00 Kincsek a padláson (ismétlés) 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium 15.00 A médium 16.00 Gyilkos számok 17.00 Alice új élete (vígjáték sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok 22.20 A megállíthatatlan (amerikai akciófilm) 0.10 Esküdt ellenségek (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Párizsi jóbarátok (francia vígj. sor.) 10.50 80 kert nyomában a Föld körül (term. sor.) 11.55 Nappali 13.00 Déli harangszó 13.01 Híradó délben 13.25 Kárpát Expressz 13.55 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Körzeti magazinok 15.30 Telesport (élő) WTA Tour női tenisztorna Élő közvetítés A Római Teniszakadémiáról 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.40 Elit gimi (olasz drámasorozat) 19.40 McLeod lányai (auszt. sor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sport hírek 21.00 Újító - Szilágyi Tibor műsora 22.00 Schönbrunni koncert 23.40 Az Este - Péntek 0.10 Hírek 0.15 Sport hírek 0.20 Memento 0.30 Teadélután (ism.) 1.25 Nappali (ism.) 2.25 Afrikai képek

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) 7.50 Lehet, hogy nem tudtad 8.00 Turista Romániában (ism.) 9.00 Utazások párhuzamos világokban (kanadai sor.) 10.00 Hírek 10.20 Tengerparti találkozás 12.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés 13.15 A románok kincse 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európában 16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) 17.00 Párizsi jóbarátok (fr. sor.) 18.00 Románia-Spanyolország férfi röplabda mérkőzés 19.30 Csavargó halász 20.00 Jamie Oliver varázslói 20.30 Románia-Szerbia női röplabda mérkőzés 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Az Amazonaszon Bruce Parry-vel (dokumentum sor.) 0.10 Egyeseknek ez tetszik 1.30 Rög a vérben (angol sorozat) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 BoxBuster 15.30 Sport.ro Hírek 16.30 Komolyan 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) Vali Moraru műsora 20.00 World Poker Tour 21.00 Wrestling RAW 23.00 American Gladiators 0.00 World Poker Tour

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Mesék 10.45 Derek, a fenegyerekek (kan. ifj. sor.) 11.30 Hrvatska krónika 11.55 Ecranul nostru 12.20 retrock: Neoton familia 12.30 Ájtáró 13.01 Híróra 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Magyar elsők 15.00 Rajnál innen, Dunán túl... 15.35 Hétmérföld 16.10 Kalandozó 16.35 Egy lépés előre (sp. sor.) 17.25 Bűvölet (ol. sor.) 18.20 Magyar bulizene 19.15 Épített szépségek 19.40 Mesék 20.05 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.) 21.00 Híradó este 21.20 Sport hírek 21.24 Időjárás 21.25 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.) 22.20 24 (am. sor.) 23.05 Az osztály (ész f. dráma) 0.45 McLeod lányai (ausztrál sor.) 1.30 Elit gimi (olasz drámasor.) 2.25 Miért épp a demokrácia?

PRO TV

4.30 Románia szeretlek (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 9.55 Könyvbemutató 10.00 Fantaghiro, a harcos hercegnő (olasz kalandf., 1991), 2. rész 12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTV hírek, sport 13.45 A háromszög (amerikai romantikus dráma, 1984) 16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTV hírek 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek, sport 20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor 22.00 Életeken át (amerikai-kanadai thriller, 2004) 0.15 A háromszög (am. rom. dráma) (ism.) 2.00 Életeken át (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 meneTrend (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (arg. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 - Hívjón! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.15 A profécia (francia-svájci sor.) 17.10 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.10 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) 22.30 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.20 Vámpírnaplók (am. sor.) 0.25 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) 1.25 Reflektor 1.40 ittHON 2.05 Alias (am. sor.) 2.50 Autómánia Autómagazin (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călin és Vlad Ionescu 8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival - matiné 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval 11.15 Stuart Little kisegér (német-am. vígj., 1999) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Az árnyékember (amerikai akciófilm, 2006) 22.30 Hurrikánzóna (am. katasztrófa film, 2002) 0.30 A szomszéd (amerikai thriller, 1999) 2.45 Az árnyékember (amerikai akciófilm, 2006) (ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.30 Teleshop 12.45 Nyomtalanul eltűnt (amerikai film, 1999) 14.25 Kvízió 15.55 Szentek kórháza (auszt. filmsor.) 16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.25 Joshi Bharat (talk show) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.) 21.10 Aktív 21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor) 22.20 NCIS. Los Angeles (am. krimisor.) 23.20 Shark - Törvényszéki ragadozó (am. krimisor.) Közben. Kenősorsolás 0.20 Trauma (amerikai akció sorozat) 1.20 Tények Este 1.50 EZO.TV Jósok, látók, médiumok! 2.40 Kyle, a rejtélyes idegen (amerikai sorozat)

PRIMA TV

6.00 Xyber (sor.) 6.30 Micimackó (anim. sor.) 7.00 Kandikamera 7.30 Testvérek (amerikai sorozat) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.00 Szakértők (talk show) 10.00 Senki sem tökéletes 10.30 A kis sziréna 11.30 Pöttöm Panna 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Született feleségek (amerikai sor.) 15.00 Piedone Afrikában (olasz akció-vígjáték, 1978) (ism.) 17.00 Szakértők - talk show 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Földtenger kalandorai (amerikai kalandfilm, 2004), 2. rész 21.30 Góóó! (am. filmdráma, 2005) 23.30 A doboz (amerikai thriller, 2003) 1.30 Hírek (ism.) 2.30 Szakértők (talk show, ism.) 3.30 A doboz (amerikai thriller, 2003) (ism.)

KANAL D

8.00 Őrült világ (sorozat) 8.15 Házassulandó fiam van 9.00 Teleshopping 9.30 Ezüstszerelmek (sorozat) 11.15 Nekem van a legjobb feleségem 12.30 Hírek 13.15 A gaz (am. vígjáték) 16.25 A mamut (am. sci-fi akciófilm) 18.00 Dűne (amerikai sci-fi akciófilm) 20.30 Robotzaru. Feltámadás (kanadai akciófilm) 22.10 Tűzvihar (amerikai akciófilm, 1998) 23.45 Versenyben az idővel (amerikai akciófilm, 2000)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.00 Balaton Bike Fest 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters A BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értéktmentés másként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadász 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések 0.05 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB 8.00 Újjáépítők 9.00 Hogyan csinálják? 9.30 Hogyan működik? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Amcsi motorok 12.00 Fegyvertények - Tűzerő 13.00 A túlélés törvényei - Alaszka-hegység 14.00 Ötödik sebesség 14.30 Végzetes másodpercek 15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - Telefonkönyv 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Iparkodjunk - Csomagolás 20.00 A túlélés törvényei - A kulisszák mögött 21.00 Hogyan készült? Rozsdamentes acél / Futballsisak / Gyantaszobrocska 22.00 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok 22.30 Cella-napló - Indiana 23.30 -178 kg 0.30 Nagy durranások 1.30 Harc az elemekkel 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 A túlélés törvényei - Vietnam

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 Foyle háborúja (sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Őrangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges 15.00 Foyle háborúja (sorozat) 17.00 Az élet viharában (rom. filmdráma, 2009) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges 21.00 Őrangyal (sorozat) 22.00 Esküdt ellenségek (sorozat) 0.00 A múlt sötét árnyai (amerikai filmdráma, 2010)

Július 8., csütörtök

Az év 28. hete és 189. napja, hátravan 176 nap

Ma **Ellák** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Ellák férfinév Attila hun uralkodó fiának, Illeknek a nevéből származik, helytelen olvasatban. Holnap **Lukrécia** napja van.

– Bravó! És mit ad nektek a tehén?
– Mindenféle rohadt házi feladatot meg dolgozatot!

Recept

Tárkonyos pulykaragu-leves
Hozzávalók: 40 dkg főzött pulyka felsőcomb, 1 hagyma, 20 dkg vegyes zöldség, 2 dkg zeller, 10 dkg zöldborsó, 10 dkg gomba, 5 dkg liszt, 2 dl tejszín, 1 db citrom, tárkony.
Elkészítés: A húst leőrözzük, kicsontozzuk, kockákra vágjuk. Apróra vágott hagymát olajon megpároljuk, majd a húst ráadjuk. Ezután a kockákra vágott zöldségek, majd a borsó és a gomba következnek. Felengedjük húslével, tejszín habarással besűrítjük. Apróra vágott zöld petrezselymet, finomra vágott tárkonyt (vagy szárított tárkonyt) adunk hozzá, majd kevés tárkonyecetet vagy citromlét, pici sót. Ha konzerv zöld borsót és konzerv gombát használunk, akkor adjuk a leveshez, ha a hús és a többi zöldség már majdnem készre főtt.

Évfordulók

- 1990-ben Németország nyerte az 1990-es labdarúgó-világbajnokságot.
- 1994-ben Észtország átadta a Pfp jelentkezési okmányát.
- 1997-ben a NATO meghívta Csehországot, Magyarországot, és Lengyelországot, hogy csatlakozzanak a szövetséghez.

Vicc

A dagadt tanárnő a gyerekeket kérdezi:
– Na, ki tudja megmondani nekem, hogy mit ad nektek a tyúk?
– Tojást!
– Nagyon jó! És azt meg tudjátok mondani, mit ad nektek a kecske?
– Kecsketejet!

Gondolatjel

Visky István rovata

Az olyan helyekre vezető utakat, ahová érdemes eljutni, nem lehet lerövidíteni. Az ember természetéhez tartozik az egyszerűbb megoldások keresése. Végül is a civilizáció története nem egyéb, mint a lerövidítések története. Vannak viszont utak, amelyeket lerövidítve az irányt is elveszíti az ember. Azért, mert ezek az utak éppen nehézségük miatt értékesek, illetve értékük nehézségükben, próbatételükben van. Az ilyen utak az embert önmagához vezetnek, a lelke mélyére, ahol lehetősége lehet kilépni önmagából. Az utakat okosan lerövidíteni hasznos és jó, de minden utat mérlegelés nélkül lerövidíteni ostobaság. Aki minden utat lerövidít, annak előbb-utóbb elfogynak az útjai.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Most magához tudja ragadni a kezdeményezést. Ügyeljen arra, hogy olyan lépéseket tegyen, amivel növelheti anyagi bázisát.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Törekedjen arra, hogy hatásosan tudja kezelni a stresszes helyzeteket, különben sokat árthat vele a saját egészségének. Lelki támogatást vár hozzátartozóitól.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Ma délelőtt a Hold az Ikrek-jegybe ér. Érzelmileg felfokozott állapotban van, ami szép élményekhez juttatja.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Most egész szimpatikusnak találja a szomszédját, akit eddig inkább elkerült. Talán annak tudható be ez a változás, hogy rászánta magát egy beszélgetésre.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Ne engedje, hogy megbénítsa a kudarc, ami mostanában érte. Hítse el magával, hogy a jövőben minden a legnagyobb rendben lesz.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Az értékrendje könnyen átalakulhat. Érzelmileg határozatlan lehet. Két lehetőség közül kell választania.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Nagyra törő célokat dédelget. Vállalkozását felvirágoztathatja úgy, hogy a környezetében is jól mondanak Önről. Akarata példamutató!
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Gondoljon mindent végig, mielőtt együttműködésre kötelezi magát. Ne dőljön be munkatársai vagy adósai hízoglásának, rosszakarói széles mosolyának.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Az elmúlt években már tapasztalhatta, hogyan omlanak össze régi helyzetek, enyésznek el magukat túlélt feltételek. Most azt láthatja, hogyan adják át a helyüket az újaknak.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Célravezető lenne a kompromisszumkészség. Szerelmi kalandokba keveredhet, ami nem baj, ha mind a ketten függetlenek.
- VÍZTÖRTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Uralkodó bolygója, az Uránusz bátorságra ösztönzi, ami most garantálja a sikereket. Pozícióját megerősítheti.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Rendkívüli vonzerejével különösen nagy hatást tesz környezetére. Romantikus alkat és most szerelemben sodródik. Idealizmusa fokozottan érvényesül.

Ma

A következő napok időjárása

Péntek
22°C / 27°C
Keleten még kialakulhatnak záporok, zivatarok, másutt már nem valószínű csapadék.

Szombat
25°C / 30°C
A délutáni órákban megnövekvő gomolyfelhőkből helyi záporok előfordulhatnak.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	24°C	13°C
Brassó	20°C	12°C
Bukarest	23°C	17°C
Csiksztereda	20°C	12°C
Kolozsvár	22°C	11°C
Marosvásárhely	23°C	12°C
Nagyvárad	23°C	13°C
Szatmárnémeti	24°C	13°C
Temesvár	24°C	13°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Egy hidegfront és annak felhőzete húzódik az ország keleti, délkeleti része felett. Ezek a területeken többfelé várható eső, zápor. A front mögött viszont felszakadozik a felhőzet, és egyre hosszabb időre kisüt a nap.

Addikció

Az Isten megfizeti, Géza! Inkább gyűjts rá!

Horváth István

***	MACSKA	CSÖKKENŐ FOLYAMAT	BENT ODAEJTI!	A TÁRGY RAG-JA	SZŰRKÉS-FEKETES KEMÉNY KÖZET	HŰSVÉTI ÁLLAT	T RÉFÁS BEMONDÁS	KEZDŐ-PONT, EREDET	ELÉRI, HOGY MÁ-NIARÓL LE-MONDJON
KÖSZAL									
SE... SE BÜZE				HVSZO MENYET-FELE ÁLLAT					
TÖRÖTT KVARC-ÜVEGI			STRESSZ-MENTES KEMÉNY KÖZET						
NEMTŐ, VED-SZELLEME							NÉMA GEZA! LÁGYAN ZŰMMÖG		
***	AGG, ELTES AMELY IDEIG					ÁLLAT-KERT BECÉZETT IBOLYA			
AKTIVA JELE		EGYIPTOMI KIGYÓ HÍVÓ REBEGI						KÖNY-VELŐI OROSLÁN (LAT)	
NAGY VÁLASZ-TEKÜ ÜZLET									
BECÉZETT IMRE				VONAL, SOR YOUNG					
ALSÓ-NADRAG						BETŰ ÉS IRAS-VÁLTOZAT			

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Híttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztulvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

r · a · d · i · o

88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9

A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm

Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!

FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Vb-döntőben a hollandok

Harminckét év után jutottak el újra az utolsó felvonásig a narancssárgák

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Elsőként Hollandia jutott be a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokság vasárnapi fináléjába, miután a keddi esti, fokvárosi elődöntőben 3-2-re győzött Uruguay ellen.

Európai fölény

Huszonöt győztes csata, s az afrikai seregszemlén hat siker után Hollandia harmadszor jutott be világbajnoki döntőbe. S ha 1974-ben, az NSZK-ban, a házigazdák 2-1-re, négy évvel később, Argentínában, szintén a házigazdák 3-1-re nyertek a holland labdarúgás talán legjobb nemzedékének krémje ellen, most eljött a harmadik neki-rugaszkodás ideje. Tény, hogy a tegnapi második elődöntőt megelőzően háromból két esély volt arra, hogy vadonatúj világbajnokot ünnepelethessünk, mint ahogy sporttörténelmi esemény az is, hogy immár biztosan először nyer európai csapat Európán kívül aranyérmet. E 19. világbajnokságon Európa

Diego Forlán, az „uruk” üdvöskéje (világoskék mez) hiába alakított ismét nagyot

felé billen el a mérleg nyelve miután az az eddigi tizen-nyolc vb-n egyformán 9 európai, illetve dél-amerikai siker született.

Szépségdíjas találatok

A Zöld Pont-stadionban szünetig két csudaszép bombagólt láttunk: Giovanni van Bronckhorst 36 méterről, balról, elemi erővel lőtte ki a hosszú sarkot, a hajrában pedig Diego Forlán valamivel

közelebről, a kapu közepén lepte meg a későn kapcsoló Stelekelenburgot. A második játékrészben mindkét részről a védelemre került a hangsúly, a félidő derekán pedig kétszer is sakk-mattot kapott az uru-védelem. S ha Wesley Sneijder uru-lábon irányt változtatott labdájánál még van ellenére a román válogatott labdarúgó úgy véli, a hollandok jobbaktak, de a végső győzelemre leginkább a németeket tartja esélyesnek. Ehhez azonban Joachim Löw csapatának előbb le kellett győznie a spanyolokat a tegnapi esti lapzártnak után véget ért másik elődöntőben.

nebb, még zördülhetett volna Muslera hálója, így azonban Maximiliano Pereira lőtte ki a ráadás-percekben a jobb alsó sarkot, kissé enyhítve a vereség keserűségét.

A számok tükrében

Arjen Robben feje se a vb-k történetének 2200. találatát hozta, a Green Point Stadium pedig a gólokban legzavargabb helyszín, ahol eddig összesen 22-szer zördültek a hálók. E csúcstét már legfeljebb a johannesburgi Soccer City döntheti meg, az a stadion, ahol eddig 20 gólnak tapoltak.

A hollandok 14 győztes csata után jutottak vb-döntőbe, miután a selejtezőcsoportban 8, Dél-Afrikában pedig további 6 mérkőzésen nem vesztek pontot.

Ez volt a tizedik Európa-Dél-Amerika-elődöntő, amelyen az öreg kontinens 3-7-re szepített. A holland sikert megelőzően csak Olaszország (2-1 Brazília ellen, 1938-ban) és Magyarország (4-2 Uruguay ellen, 1954-ben) tu-

dott nyerni dél-amerikai csapat ellen.

Tabárez tizedik alkalommal irányította vb-n az urugárdát, 1990-ben négy, idén pedig hat meccset ült az albicelleste kispadon.

Csalódott, de büszke „uruk”

„Csalódottak vagyunk, de büszkék is, annak ellenére, hogy nem tudom eldönteni, teljesen elégedett vagyok-e vagy sem. E kérdésre tán a szombati mérkőzés után tudok majd válaszolni” – nyilatkozta Alvaro Pereira, az „uruk” Kolozsváron is megfordult játékosa. „Elfogadjuk a vereség tényét, ellenfelünk jobb volt azokban a pillanatokban, amelyek eldöntötték a meccs kimenetelét. Játékosaim kitették a szívüket a pályára, mindent beleadtak, és még akkor sem adták fel, amikor talán már mindenki más feladta volna. Ha ki kellett esnünk, hát esünk ki így, emelt fővel” – mondta Tabárez. A katalán El Mundo Deportivo az egykori barcelonai Van Bronckhorstról mondja el, hogy mindent megnyert illusztris pályafutása során, Wesley Sneijderrel pedig azt írja, hogy páratlan mesterötös küszöbén áll: idén megnyerte az Interrel a Bajnokok Ligáját, az olasz bajnokságot és az olasz kupát, s most már csak egyetlen meccs választja el attól, hogy világbajnok, és esetleg a vb gólkirálya legyen.

A madridi Marca már úgy tekint a holland válogatottára, mint Spanyolország döntőbeli ellenfelére. A lap elismeri, hogy a segítői által rosszul támogatott Irmatov játékvető nem egy olyan lest befűjt az uruguayiak ellen, amely nem is volt az. ◀

Röviden

Kolozsvári jövés-menés

A román labdarúgó bajnok CFR 1907 közép pályása, Nicolae Dica Törökországban, a Manisaspornál folytatja. A kölcsön egy időnyre szól, s ha elégedettek a játékkal, a szezon végén megvásárolhatják. Az élvonal újoncként az U FC dinamós játékkal erősít: Silviu Izvoranu három szezonra szóló szerződést írt alá Kolozsvár másik Liga 1-es csapatával. A hátvéd legutóbb Ploiesti-en, az Astránál, majd az International Curtea de Argesnél szerepelt.

Daniel Niculae a Monacónál

A francia élvonalban, az AS Monacónál folytatja Daniel Niculae, aki barátságos mérkőzésen be is mutatkozott

Guy Lacombe csapatában. A csatár korábban az AJ Auxerre-nél szerepelt, amely azonban nem hosszabbította meg szerződését.

Erősít a Sahtyor

Márkás átigazolásokkal dicselkedhet Mircea Lucescu Sahtyor Donyeckje: az ukrán labdarúgó bajnok már soraiban tudhatja az FC Barcelonától érkezett Dmitro Cigrinskyt, és már megegyezett a paraguayi Oscar Cardozóval is. A hírek szerint Lucescu a brazil Robinhóra is szemet vetett.

Továbbjutott a Birkirkara

A máltai Birkirkara bejutott a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtezőjének második fordulójába, miután hazai környezetben 4-3-ra nyert az andorrai FC Santa Coloma ellen. A múlt heti első mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt nem tudták megrendezni, ezért az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA) 3-0-ás eredménnyel a máltaiaknak adta a találokozót.

Kubica marad a Renault-nál

Szerződést hosszabbított a Renault-val a francia Formula-1-es csapat lengyel pilótája, Robert Kubica. A 25 éves versenyző a tegnapi aláírt megállapodás értelmében legalább 2012 végéig marad, noha korábban többször is hírbe hozták a Ferrarival. Kubica jelenleg a vb-pontverseny hatodik helyén áll, miután Ausztráliában és Monacóban is dobogós volt.

Szakmai szemmel – Sepsi László

Ez nem volt az a vébé, amire vártunk és számítottunk, nem volt az a szép futball – vélekedett lapunknak Sepsi László, a Lisszaboni Benfica volt labdarúgója. A jelenleg a Temesvári FC-vel Ausztriában edzőtáborozó futbalista szerint alighanem a nehéz szezon fáradtsága nyomta rá a bélyegét az olyan világsztárok játékára, mint amilyen Cristiano Ronaldo vagy Lionel Messi. Ami az Uruguay-Hol-

landia-elődöntőt illeti, Sepsi szerint az „uruk” jól tartották a ritmust a hollandokkal, akik egy leszóknak köszönhetően győztek. Ennek ellenére a román válogatott labdarúgó úgy véli, a hollandok jobbaktak, de a végső győzelemre leginkább a németeket tartja esélyesnek. Ehhez azonban Joachim Löw csapatának előbb le kellett győznie a spanyolokat a tegnapi esti lapzártnak után véget ért másik elődöntőben.

Visszavágók az Európa Ligában

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma és holnap az első selejtezőkör visszavágóival folytatódik a labdarúgó Európa Liga 2010/11-es kiírása. A Magyar-kupában döntős Zalaegerszeg a tiranai 0-0 után hazai pályán fogadja albán ellenfelét, és továbbjutás esetén a holland Utrecht következik. A bajnoki bronzérmes Győri ETO is lépéselőnyben van, miután a múlt héten 2-2-re mérkőzött idegenben a szlovák FC Nitrával, ha nem okoz csalódást, az ETO-ra a kazah Atyrau vár.

A második selejtezőkörben bekapcsolódó a Kazar Lankaran-Olimpia Bálti azeri-moldáv párharc győztesével találkozhat. Szintén a

második fordulóban, a Székesfehérvári Videoton a szlovén NK Mariborral játszik. Az első selejtezőkör visszavágóinak műsora, zárójelben az első eredmények: Bnei Jehuda (izraeli)-FC Ulysses (andorrai) (3-0), Bananc (örmény)-Anorthoszisz (ciprusi) (0-3), Dudelage (luxemburgi)-Rangers FC (dán) (1-6), Skonto (lett)-Portadown (északír) (1-1), Dundalk (ír)-Grevenmacher (luxemburgi) (3-3), Gefle IF (svéd)-NSÍ Runavík (feröeri) (0-3), FK Tauras (litván)-Llanelli (walesi) (2-2), Ruch Chorzów (lengyel)-Sahtyor Karagandi (kazah) (2-1), Fylkir (izlandi)-Torpedo Zsodino (fehérorosz) (0-3), Dacia Kisinyov (moldáv)-Zeta (montenegrói) (1-1), Faetano (San Marinó-i)-FC Zesztafoni (grúz) (0-5), Port Talbot (walesi)-TPS Turku (finn) (1-3),

Metalurg Szkopje (macedón)-FK Karabah (azeri) (1-4), Sliema Wanderers (máltai)-HNK Sibenik (horvát) (0-0), Mogren (montenegrói)-Santa Coloma (andorrai) (3-0), Bananc (örmény)-Anorthoszisz (ciprusi) (0-3), Dudelage (luxemburgi)-Rangers FC (dán) (1-6), Skonto (lett)-Portadown (északír) (1-1), Dundalk (ír)-Grevenmacher (luxemburgi) (3-3), Gefle IF (svéd)-NSÍ Runavík (feröeri) (0-3), FK Tauras (litván)-Llanelli (walesi) (2-2), Siroki Brijeg (bosnyák) -Olimpija Ljubljana (szlovén) (2-0), EB/Streymur (feröeri)-Kalmár FF (svéd) (0-1), Glentoran (északír)-KR Reykjavík (izlandi) (0-3).

A második selejtezőkör mérkőzéseire július 15-én és 22-én kerül sor. ◀

Felemás magyar szereplés

Tenisz

T. J. L.

▶ Egyesben csak Alexandrara Dulgheru folytatja a Budapesti Szezon GDF Suez Grand Prix elnevezésű salakpályás WTA-tenisztornán, miután az első fordulóban 6-2, 6-3-ra nyert a cseh Sandra Zahlavová ellen. További két román játékos már az első körben kiesett, Raluca Olaru a spanyol Anabel Medina Garrigues (4.) győzte le (3-6, 6-4, 6-0), Sorana Cârsteát pedig a cseh Zuzana Ondrásková (6-4, 6-2).

Az első helyen kiemelt Cârstea - Medina Garrigues duó a legjobb négy közé jutott a párosoknál, miután 2-6, 6-3, 10-7-re nyert a Sandra Klemenschits - Andreja Klepac osztrák-szlovén kettős ellen. Első fordulóbéli találkozó Dulgheru és az orosz Alisza

Klejbanova 2-6, 7-6, 10-5-re diadalmasan nyert a Maria Fernanda Alves, Maria Irigoyen brazil-argentin duó ellen. Dulgheruék következő ellenfele a Szávay Ágnes - Viktorija Golubic magyar-svájci duó. A magyarok felemásan szerepeltek: a címvédő Szávay Ágnes (7.) 6-3, 6-2-re nyert a horvát Jelena Kostanic Tosic ellen, Babos Tímea viszont kikapott a svájci színekben versenyző Bacsinszky Tímeától.

A tengerentúli Newportban zajló 442500 dollár összdíjazású férfi füvespályás tenisztorna első fordulójában a legendás rúdugró fia, ifjabb Szergej Bubka, 7-6, 6-4-re nyert az ausztrál Chris Guccione ellen. Nyert az idei wimbledoni GS-tornán a sportág történetének leghosszabb mérkőzését vívott Nicolas Mahut is, a francia a 3. helyen kiemelt kolumbiai Alejandro Fallát győzte le 6-3, 1-6, 6-3-ra. ◀